

2000

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (2000) 1988 BIRŽELIS-JUNE 21

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

SVEIKINAME *lietuvių išeivijos kultūros kongresą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą Toronte ir laisvojo pasaulio tautinių šokių šventę Hamiltone. Visų pastangos teveda į Lietuvos laisvę!*

Stiprėjimo linkme

Dažnai tyli, nesigarsinanti, atskirose srityse susitelkusi išeivijos veikla tarpais prasiveržia platesniu sujudimu, kreipiančiu susidomėjimą ne tik mūsų šalyje visuomenėje, bet ir kitataučiuose. Tokių įvykių progomis kviečiami valdžios pareigūnai bei šiaip jau mums artimesni žmonės, nelietuviai. Tai būna bene pats pagrindinis ženklas, kad renginys nėra kasdieninis ir vertas atviros viešumos. Juo siekiama parodyti tautinį savitumą, išreiškiant jį įvairiomis veiklos formomis, taipgi nepraleidžiant progų priminti ir okupuotą Lietuvą.

Šiemetinis sujudimas – Kanados Toronte ir Hamiltone. Jo priežastys trys: kultūros kongresas, PLB seimas ir VIII-toji tautinių šokių šventė. Visa tai mums, lietuviams, yra išeivijos gyvenimą stiprinanti injekcija, o kartu ir ryškus įrodymas, kad keturi dešimtmečiai šiapus Atlanto nepajėgė mūsų nei išblaškyti, nei sutirbdyti kataluose, apie kuriuos kadaise gana daug šnekėta. Be abejonės, tai užtarnautas laimėjimas. Tačiau vien tuo džiaugtis ir ramintis nebūtų tikslu. Mūsų gyvastingumas negali būti vien propagandinis. Labiausiai mums turėtų rūpėti ne paviršius, ne tai, kiek ir kokių svečių dalyvavo, kokias kalbas pasakė ar užbaigimo vakarienėje ką pagerbė ar pagyrė. Visa tai būtų tik klaidinanti pasisekimo matuoklė. Tiesa, be iškilmingų momentų apsieiti neįmanoma tokiuose didžiuliuose sujudimuose. Bet tikrojo pasisekimo reikėtų įsivaizduoti ne visada pastebimoj, bet reikšmingoj gilumoj, tai yra – kiek mes patys sustiprėjome, kad galėtume dar daugiau padaryti negu iki šiol padarėme, kad įstengtume po mūsų ateinantiems perduoti. Vasario 16 dieną uždegtą deglę, be perstojo nešamą ir nešamą iš kartos į kartą, tautos gerovės ir valstybės atstatymo siekiant.

Stiprėjimui priemonės šį kartą kone visos sutelktos tuo pačiu metu. Pasirinkimas nemažas ir rečiau pasitaikantis, vienas kitą papildantis, klausytojo-žiūrovo ar dalyvio pajėgumui ir susidomėjimui įvairuojantis. Kai nuomonių, net konkrečių pasiūlymų atplaišos vis dažniau užtikamos spaudos puslapiuose, reikia manyti, kad visuomenė laukia konkrečių nutarimų, patvirtinančių teisingą išeivijos laikyseną ir kryptį visais suaktualėjusių klausimų atžvilgiais. Rimtesnių problemų palikimas abejonėms, klausukams ar laiko tėkmei neprisidėtų prie stiprinimo platesnės visuomenės, kuri vis dėlto yra moralinis ir medžiaginis užnugaris. Kiek tai įmanoma, problemos sprendžiamos dabar. Bent jau tam gera pradžia galėtų būti padaryta, susirinkus visiems iš visur. Paskelbtos posėdžių ir svarstybių programos sakytų sako apie nemažus užmojus, tiesa, gal daugiau apžvalgius negu sprendžiamuosius.

Svarbesnių problemų sąrašą reikėtų laikyti ir pamainos klausimą, ypač ten, kur susiduriama su lietuviškąja raštija. Šioje srityje tinkamai pasiruošusių stoka rimtai grasina arba suskurdėjimu, arba ir iš viso lietuviškojo rašyto žodžio praradimu. Išeivijos praeigiu tik labai ribotai begalint remtis, gali tekti greitu laiku pasidairyti plačiau, gal net kovojančios tautos sluoksniuose, kuriuose aiškus pritarimas išeivijos veiklai, ypač politinėje srityje.

Jautrusis ryšys su okupuota Lietuva klausimas, nors šiaip jau kone kasdien minimas ir aptariamas, vargu ar jau toks degantis, kaip kartais atrodo. Rimtas kultūrininkas ar tikras kūrėjas visada ras būdų kaip mainikauti, priedu neatiduodant savo sąžinės. Kultūrinių laimėjimų pasidalinimas negali būti nei monopolizuotas, nei kieno nors nutartas, nes praktiškai šitai neįmanoma. Kultūrinis importas su ideologinėm ar propagandinem priemonėmis turi būti mūsų pačių atpažįstamas. Jei šito neįstengtume, ir čia jokie nutarimai mums nepadėtų. Č. S.

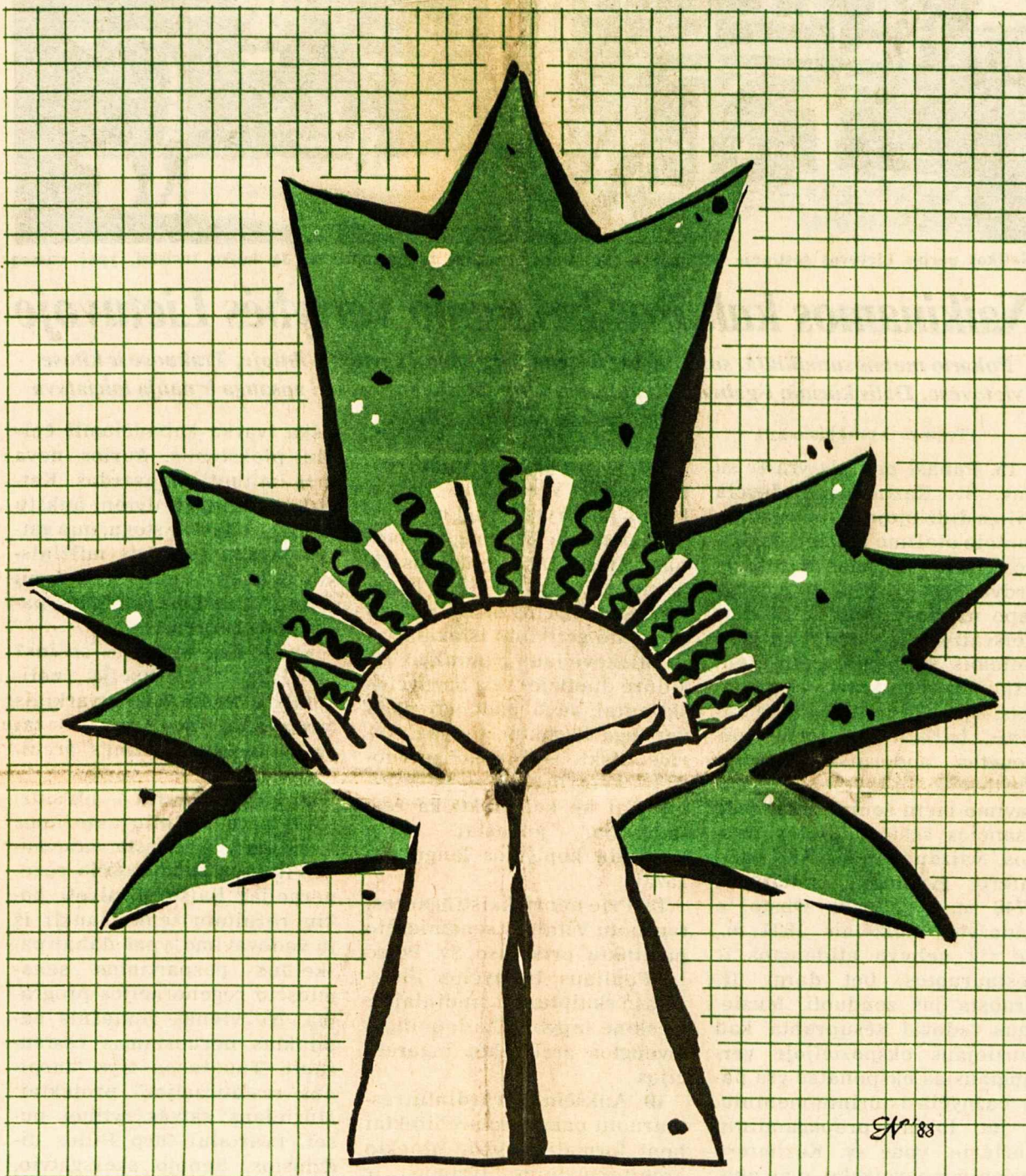
KANADOS ĮVYKIAI

Loterijos ir jų bilietai

Dideliu pajamų šaltiniu Kanados ir provincijų vyriausybės tapo staiga paplitusios valstybinės loterijos. Ilgus metus Kanada buvo nusistatę prieš loterijas. Dar palyginti neseniai Kanadon nebuvo įsileidžiami net ir pasaulijie pagarsėję "Irish Sweepstakes" loterijos bilietai, nors jos pelnas buvo skiriamas Airijos ligoninėms. Paštu atkeliaujančios bilietai buvo atimtinėjami iš platintojų. Mat už tuos bilietus didelės dolių sumos iš Kanados iškeliaudavo Airijon, o laimikiais sugrįždavo tik nedidelė dalis. Tada ir gimė idėja įsteigti valstybines loterijas pačioje Kanadoje. Bilietų

pirkėjams viliooti loterijų laimikiai atleidžiami nuo pajamų mokesčio. Pirkėjus išjudino kelis ir net keliolika milijonų dolių pasiekiantys laimikiai. Kas gi nenorės staiga tapti milijonieriumi, kai laimėtos sumos nepajudina valdiniai mokesčiai, kai ji tampa neliečiama laimėtojo nuosavybe? Tų valstybinių loterijų pridėjo kaip grybų po lietaus. Kai kurios laimėjimus skelbia net du kartus į savaitę, o nekantresnieji tuojau pat gali susilaukti laimikio, krautuvių neapsipirkę bilietą ir nagu nuskuto uždažytą jo dalį.

Loterijų bilietams kanadiečiai (Nukelta į 8-tą psl.)

Savitas lietuvių gyvenimas skleidžiasi ne tik tai Klevo lapo šalyje Kanadoje, bet ir visame laisvajame pasaulyje

Ilustracija dail. EDITOS NAZARAITE

Šokių šventės išvakarėse

AURELIJA BALASAITIENĖ

Greitai skrieja besibaigiančio pavasario dienos. Jaunimas karštingai ruošiasi egzaminams, laukia mokslo metų pabaigos. Vyresnieji planuoja atostogas ir, abejonės nėra, seka didžiulius lietuvių gyvenimo įvykius, juose dalyvauja, savo apsilankymu džiugina tūkstančius valandų repeticijoje praleidusių šokėjų, jų mokytojų, muzikų ir paties šventės rengėjų. Rengėjams tenka sunki ir atsakomyje našta, bet gyvenimas parodė, kad lietuviai yra puikūs organizatoriai, o Kanados lietuviai savo sugebėjimus toje srityje taip pat jau ne kartą įrodė.

Mūsų grandiozinės šventės atlieka daugiau negu vieną užduotį. Visų pirma, jos sutraukia lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų, atgaivina lietuviško solidarumo jausmus ir taip pat asmeniškai teikia daug džiaugsmo, sutikus savo toli gyvenančius gimines ar seniai matytus draugus bei pažįstamus.

Antras uždavinys yra mūsų jaunimo pagerbimas, ne tik įvertinant jo pastangas išmokti šokių žingsnius, bet taip pat jų viešą savo lietuvišką tapatybę pripažinimą. Tiesa, kad vien tautinis šokis lietuviybės

neišlaikys, nes kai kur repeticijų metu, neva kad būtų suprantamiau ir lengviau, yra naudojama ne lietuvių kalba. Tačiau palieka lietuviškos dvasios atspindys, kuris glūdi tiek šokio judesiuose, tiek mūsų žavioje muzikoje. Čia ir vėl rengėjams reikia įsispėti, kad nebūtų kartojamos senos klaidos, didžiulius dėmesį skiriant "garbės svečiams", jaunimą panaudojant fonu pavienius, pažįstamų asmenų pagerbimui ir sudarymui progos ilgomis bei nereikalingoms prakalboms. Jei jų išvengti negalima, tai tam skirti laiką banketo metu, kaip tai daroma šitame žeminyne, kad prakalbos ir ceremonijos, nieko bendro neturinčios su švente, būtų atliekamos tik kai visi svečiai yra pavargę, atsigėrę ir atleidę savo nervus. Turėtume imti pavyzdį iš šio žemyno etiketo, kad nebandoma žiūrovų kalbinti, jį kankinant ilgomis kalbomis ir sveikinimais. Ovacijos ir gera nuotaika yra tikroji padėka programos atlikėjams, jos paruošėjams ir šventės rengėjams.

Taip pat svarbu neužmiršti tų, kurių dėka toks grandiozinis spektaklis įvyksta, būtent dirigentų, muzikų ir šokių mokytojų, kurie kai kurių šokių švenčių metu net nebuvo paminėti. Tai proga atsikė-

ti tiems, kurių veidų nematomame spaudos puslapiuose ar kalbėtojų tribūnose, bet kurių darbo vaisiais turime progą gerėtis ir didžiulius.

Čia taip pat nėra malonu priminti ir tai, kad dalis mūsų jaunimo, jei paliktas visiškai be priežiūros, padaro nemalonus, kaip tai įvyko Klivlando praeitos šokių šventės metu. Būrelis jaunimo, paliktas vienas viešbutyje, padarė daug žalos ir triukšmo. Apie tą nemalonų incidentą buvo su dideliu pasipiktinimu rašyta spaudoje, nors kaipkurie "cenzoriai" reikalavo, kad apie tai būtų nutylėta. Gi tuo tarpu didžiojoje Klivlando auditorijoje šeštadienio vakare surengtas bendras susipažinimo vakaras buvo pavyzdingas. Jame dalyvavo visų gentkarčių svečiai, visi buvo patenkinti ir linksmi. Taigi, mokantis iš gyvenimo, yra būtina prisiminti praeities padarytas klaidas, jų nekartoti ir išsišokimams užbėgti už akių, planuojant jaunimui skirtas programą taip, kad jas galima būtų stebėti iš arti ir, pastebėjus ką nors negero, laiku sustabdyti.

Kiekvienas vykstantis į tą šventę teatsižvelgia glėbį šypsenų, giedrų nuotaiką ir norą įsijungti į tą didžiulę, gaivalingą lietuvišką šeimą, kurios

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZIJOJ PREZ. F. MITTERRANDO SOCIALISTAMS nepavyko užsitikrinti atstovų daugumos tautiniu ansambliu vadinamose parlamento rinkimuose. Socialistas F. Mitterrandas prezidento rinkimus pirmą kartą laimėjo 1981 m., tačiau jo planus sudrumstė socialistų partijos pralaimėti rinkimai 1986 m. Premjeru teko paskirti rinkimus laimėjusių naujųjų gaullistų vadą J. Chiracą ir taikytis prie jų siekių draugišku bendradarbiavimu. Šį pavasarį įvykusių prezidento rinkimuose pagrindiniu F. Mitterrando varžovu tapo gaullistas J. Chiracas. Prancūzijos prezidentu antrą kartą septynerių metų laikotarpiui buvo išrinktas F. Mitterrandas, gavęs 54% balsų, 8% daugiau už J. Chiracą. Rinkiminė kova sugriovė bendradarbiavimą su naujaisiais gaullistais ir jų vadu J. Chiracu. Buvo gyvenama viltimi, kad premjeru paskirtas socialistas M. Rocardas galės sudaryti koalicinę vyriausybę su kitomis grupėmis. Deja, visos pastangos buvo nesėkmingos – teko skelbti parlamento rinkimus. Prez. F. Mitterrandas, susilaukęs antrosios pergalės, manė, kad jo socialistai laimės parlamento rinkimus. Deja, ir šį kartą jie nepasiekė pilnos pergalės, atstovų skaičių pasididinę nuo 211 iki 276. Net ir laimėjus rinkimus, jiems 577 vietų parlamente vis dar trūksta 13 atstovų daugumai užsitikrinti. Koalicijai būtų pakakę 27 komunistų parlamentarų, bet socialistas prez. F. Mitterrandas jau anksčiau yra atsisakęs jų paslaugų. Sąjungininkų nepavyko surasti ir kitose grupėse. Premjerui M. Rocardui teks sudaryti socialistų mažumos vyriausybę ir siekti kitų grupių paramos parlamento balsavimuose.

Netikėtas vizitas

Nuolatinę įtampą tarp Turkijos ir Graikijos praėjusią savaitę bandė sumažinti į Atėnus atvykęs Turkijos premjeras T. Ozalas. Šių metų pradžioje jis Šveicarijoje buvo susitikęs su Graikijos premjeru A. Papandreou. Tada, matyt, ir buvo sutartas T. Ozalo apsilankymas Graikijoje. Jam teko būti pirmuoju Turkijos premjeru, Graikijon atvykusiu po 36-rių metų pertraukos. Masinės demonstracijos betgi parodė, kad dar nėra atėjęs laikas ryšiams pagerinti, nes Turkija Graikijoje tebeturi daug priešių. Graikai iš Kipro salos, kurdai ir armėnai demonstracijos prie Turkijos ambasados sudegino 20 Turkijos vėliavų. Graikės iš Kipro salos užėmė ant kalvos esantį Akropolį ir grandinėmis sustabdė turistų apsilankymą. Jos sakėsi protestuojančios prieš 1974 m. įvyksią Turkijos karių invaziją Kipro salon, nes dėl jos neteko savo namų. Oficialiame priėmime Graikijos premjeras A. Papandreou pabrėžė, kad pagrindinė kliūtis geriems santykiams yra Kipro sala. Esą ja reikėtų pradėti nesutarimų pašalinimą. Turkijos premjeras T. Ozalas kalbėjo apie Atlanto Sąjungą, kuriai reikia draugiškų santykių tarp Graikijos ir Turkijos. Oficialiame abiejų vadų pranešime netgi nebuvo sutartos pagrindinės Turkijos ir Graikijos ryšių problemos. Kipro saloje tebėra 35,000 Turkijos karių. Pasak Turkijos premjero T. Ozalo, jiems atitraukti reikia tik Kipro saloje gyvenančių graikų ir turkų susitarimo.

Pakeitė estų vadą

Estijos komunistų partijos vadą Karlą Vaino, valdžion iškopij 1978 m., staiga pakeitė V. Vaelas, kuriam teko būti Sovietų Sąjungos ambasadoriumi Nikaragoje. Vadų pakeitimas buvo padarytas estų kompartijos centrinio komiteto posėdyje. Pasak TASSO, K. Vaino dabar laukia kiti išpareigojimai sovietinės kompartijos centro komitetui Maskvoje. Vakariečiams betgi atrodo, kad pakeitimas greičiausiai yra susietas su pagausėjusiomis tautinėmis nuotakomis pastarųjų mėnesių laikotarpyje. Esą estai buvo pradėję reikalauti ekonominės savivaldos, daugiau kultūrinės laisvės, kalbėti apie demografinę krizę, kurią jų nedidelei tautai atneša rusų atplūdis. Buvo prasiųrimų net ir apie atskirą Estijos pilietybę federacijoje su Sovietų Sąjunga. Dėl tautinių problemų gegužės 21 d. buvo pakeisti ir kiti du kompartijų vadai: Armėnijoje – K. Demičianas, Azerbaidžane – K. Bagirovas.

Šūviai Ankaroje

Iš Graikijos grįžusį Turkijos premjerą T. Ozalą, kalbėjusį kraštą valdančios partijos suvažiavime, dviem šūviais bandė nužudyti K. Demiragas, prieš pusmetį pabėgęs iš Mugalos kalėjimo vakarinėje Turkijos dalyje. Vienas šūvis atsimušė į mikrofoną, o kitas su-

(Nukelta į 8-tą psl.)

profesionaliai paruošti. Tos kelios savaitės prabėgęs greitai, ir nepastebėjus, kai būsimie pakeliui į Hamiltoną. Tėbūnie puiki toji šventė, o jos dalyviai tepasistemai naujų įėgų bendrai testli Lietuvos laisvinimo darbą, kurį įvairiais būdais gali dirbti kiekvienas, ir tas, kuris šoka, ir tas, kuris stebi, ir tas kuris bet kuriuo būdu jį remia. Gera veikiančio laikrodžio mechanizme ir mažiausias ratelis turi savo gyvybinę funkciją.

Iki pasimatymo Hamilton!

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais). Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuvai kardinolą paskyrus

Lietuvos pasiuntinybės prie Šv. Sosto pareiškimas ir pranešimas apie lietuvių grupės pokalbius su lenkų grupe Romoje

Pakeldamas į kardinolus Kaišiadorių diecezijios apaštališkąjį administratorių vyskupą Vincentą Sladkevičių, Šv. Tėvas dar kartą parodė savo palankumą Lietuvai ir ypatingą dėmesį jos bažnyčios reikalams.

Šis istorinis įvykis turi būti visiems lietuviams nauju akstiniu stovėti dar arčiau savo tautos ir dar ryžtingiau ginti Lietuvos bažnyčios ir tikinčiųjų teises.

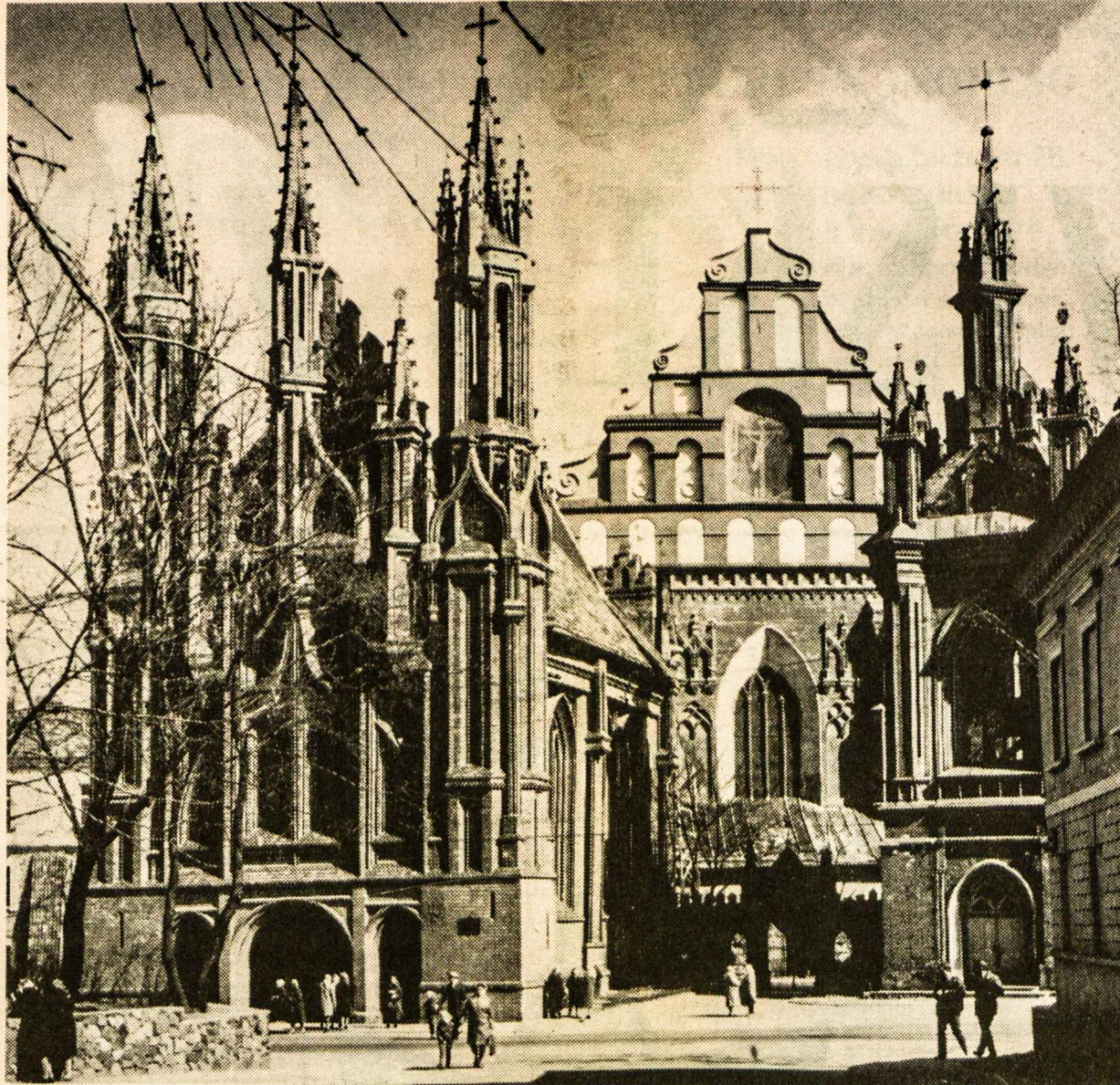
Tegul patys nuoširdžiausi sveikinimai pasiekia mūsų kardinolą Vincentą Sladkevičių, kuriam reikia karštai palinkėti, kad jis, visų lietuvių padedamas, galėtų pilnai atlikti Ganytojo misiją Lietuvos žemėje.

Šią džiaugsmingą valandą prisimename visus tuos, kurie kenčia nuo svetimųjų perse-

kiojimų, kad mes galėtume laisvai gyventi ir tikėti.

Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto praneša, kad š. m. balandžio 30 d. ir gegužės 1 d. Romoje lietuvių intelektualų grupė susitiko su lenkų intelektualų atstovais, atvykusiais iš Lenkijos. Draugiškų ir atvirų diskusijų metu buvo nagrinėjami įvairūs abi tautos liečiantys klausimai. Buvo nutarta imtis konkrečių priemonių lietuvių ir lenkų tautų santykiams gerinti. Tuo tikslu susitikimo dalyviai nutarė panašius pasikalbėjimus tęsti ir ateityje.

Lietuvos pasiuntinybė šia proga pažymi, kad lietuvių ir lenkų santykių visiškam sutvarkymui pirmoji ir būtiniausia sąlyga yra mūsų kaimynų palankus nusistatymas Lietuvos sostinės klausimu.

Gotikos perlas Lietuvos sostinėje Vilniuje — Šv. Onos šventovė ir jos aplinka. Ją lanko turistai, ypač vasarą

Naikinamos kultūros bei meno vertybės Lietuvoje

Pokario metais sunaikinta, sužalota bei išvogta daug meno kūrinių Vilniuje, Trakuose ir kitose vietovėse. Dalis kūrinių išgabenta Lenkijon ir kitur. Reikalinga skubi apsauga ir nauja iniciatyva kultūrinių vertybių srityje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

15. Panaši padėtis yra ir su buv. Šv. Kazimiero bažnyčia Pilies didžiojoje gatvėje, adaptuotoje ateizmo muziejaus ekspozicijai. Vertingas barokinis erdvus ir šviesus interjeras tapo užgriozdintas bei tvarkos neišvaidžiais stendais ir gabiotėmis su neaiškiausiu autentiškumo smulkiais eksponatais. Nuostabaus grožio centrinis barokinis altorius uždengtas modernišku vitražu. Pastarojo bažnyčios restauravimo metu šoninėse sienose esančios šešios didelės freskos, vaizduojančios šv. Kazimiero gyvenimą, nutapytos 1748 m. Fryderiko Obsto, o uždažytos kalkėmis 1834 m., ne tik nebuvo atidengtos ir restauruotos, bet dargi uždrausta jas zonuoti. Muziejaus vadovai nesupranta, kad muziejaus ekspozicijoje vertingiausias eksponatas yra pati bažnyčia istoriniu-meniniu, o juo labiau propagandiniu požiūriu, ypač šv. Kazimiero gyvenimo paveikslai, o ne abejotinos vertės surinkti atsitiktiniai daiktai.

16. Restauravimo metu sunaikintas autentiškas ir Šv. Mykolo bažnyčios interjeras — nugriauti visi šoniniai altoriai ir sakykla. Bažnyčia adaptuota architektūros muziejaus ekspozicijai, kurioje šis unikalus lietuviškosios architektūros paminklas nusipelnė tik patalpos, o ne pagrindinio eksponato vaidmens. Vienas įdomesnių barokinių antkapinių paminklų buvo išimtas iš bažnyčios ir perkeltas į tamsų laiptų narvelį. Nuo kito antkapinio paminklo, esančio virš durų į zakristiją, pavogtas baltos marmuro biustas.

Didžiausias nuostolis padarytas centrinio altoriaus keturiems paveikslams, kurių vienas vertingiausių buvo 1668 m. P. Lekšickio tapytas darbas. Jie buvo išimti iš altoriaus ir laikomi vargonų choro. Dailės muziejus kreipėsi į Vilniaus paminklų apsaugos inspektorius, perduoti juos į muziejų. Inspektorius atsisakė juos perduoti muziejui. Po kurio laiko paveikslai dingo, o jų laikymo vietoje "atsitiktinai" kilo gaisras. Po to Restauravimo tresto valdytojas perdavė neva prašomus paveikslus, bet tai buvo beveik visiškai sunaikinti drobių likučiai, greičiausiai rasti vienuolyno palėpėje, kaip neaktualios bažnytinio progų dekoracijos.

Kokioms aplinkybėmis ir kur dingo šie paveikslai — šiandien lieka paslaptimi, kurios įminti nedarė pastangų ir prokuratūra.

17. Šv. Jono bažnyčia, adaptuojant ją Mokslo minties mu-

ziejui, buvo gana stropiai restauruota. Vienintelė rimta klaida padaryta įrengiant grindyse centrinių šildymą, kuomet bažnyčios grindys pakeltos 15-20 cm aukščiau pirminio lygio. Dėl to bažnyčios erdvė neteko pirminio gotikinio išlakumo, o A. Mickevičiaus paminklas atsidūrė duobėje. Visi bažnyčios skliautai buvo padengti gana vertinga barokine tapyba, kurios atskleista ir konservuota tik keturių saramų paveikslai. Tai ne kompleksiška restauracija, panašiai, kaip Oginskių koplyčios langų vitražai.

18. Prie nepriekiaštingai restauruotų Vilniaus senamiesčio paminklų priklauso Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčios interjeras: skulptūros, lipdiniai ir freskinė tapyba. Čia laimingai išvengtos architektų ingerencijos.

19. Aukščiausiai išvardintų restauruotų paminklų architektai bent formaliai vykdė objekto architektūrinius tyrimus ir jiems būdavo pateikiamos archeologinių, istorinių bei ikonografinių tyrimų medžiagos, nors ne visuomet jie ja naudojosi, jeigu ji varžė jų subjektyvias koncepcijas arba fantaziją. Jų projektai paprastai būdavo pateikiami svarstyti mokslinėms-techninėms taryboms ir koreguojamos. Tačiau į Vilniaus senamiesčio įsibrovė eilė statinių, kurių autoriai apėjo šį normalų projektų aprobavimo etapą, naudodamiesi nekritikuotinu savo statusu.

Reikia paminėti bent keturis tokius ryškesnius objektus: 1. Universiteto bibliotekos magazino pastatą B. Sruogos gatvėje, 2. "Maskvos" kino teatrą Pilies didžiojoje gatvėje, 3. Ryšinių gyvenamas namas Pilies didžiosios ir B. Sruogos gatvių kampe ir 4. Vaikų darželis Lydos gatvėje.

Visi jie pasižymi agresyviomis manierinėmis architektūros formomis, iššaukiančiais disonuojančiomis su visu senamiesčio architektūros charakteriu — visumoje kukliu ir kartu intymiu. Tapo sudaryta viso senamiesčio vienuomena bei autentiškumas.

Kitas bendras šių autorių bruožas — tai labai primityvus ir infantiliškas noras ne vietoje taikomomis čerpėmis prisitaikyti prie senamiesčio čerpių stogų. Pirmuoju atveju čerpės panaudotos languose stiklų vietoje, nors pats stogo skardinis ir klaidingai persimetęs. Antruoju atveju vieno aukšto siena paslėpta po čerpėmis. Trečiame statinyje, du

viršutiniai penkiaaukščio namo aukštai apkabinėti chao-

tiška tvarka kabančiomis čerpių plokštėmis, kurios neva turi imituoti mansardas. Ketvirtas nedidelis dviejų aukštų namas, plokščių stogu, nuo gatvės fasade turi tris milžiniškus portalus, apsuptus iš šonų griozdiškais kontraforsais, padengtais čerpėmis.

Koks šių statinių stilius? Alogiška konstrukcija, netikėtai elementais, betvarkiais tarpusavyje jų ryšiais — tai greičiau siurrealizmas architektūroje.

20. Argi nekeista — šių siurrealistinių statinių autoriams šiandien yra pavesta vadovauti Vilniaus senamiesčio regeneracijai. Baisu pagalvoti, kokių rezultatų tenka laukti iš jų vadovavimo, ypač dabar pasitelbus paspartintos senamiesčio regeneracijos programą. Nė vienas rimtesnis paminklas neruošiamas restauruoti. Tuo tarpu trys "tarpinės restauracijos" projektai: Muziejaus gatvės rytinei pušei, kvartalui tarp Pilies didžiosios, Senojo skersgatvio, Stiklių ir B. Sruogos gatvių, kur sumanyta įrengti parką su trijų aukštų fontanu Gucevičiaus namo pamatų vietoje, ir niekam nereikalingai Gedimino aikštėje "rekonstrukcijai".

Ši "tarpinė restauracija" yra ne kas kita, kaip demagoginis išsisukinėjimas nuo rimto ir konkretaus restauravimo darbo, norint išnaudoti tuos tris milijonus rublių, skirtus 1988 metams. Tai niekam nereikalingas lėšų eikvojimas.

Kultūros paminklų ir senamiesčio pastatų restauravimo darbo persitvarkymas yra pastatytas atgaliniu būdu. Visai laimė, kad vertingesni senamiesčio paminklai patikėti restauruoti Lenkijos restoratoriams, kurie tai padarys profesionaliai ir sąžiningai. Negalima sakyti, kad paminklų restauravimo projektavimo institute nebūtų sąžiningų ir padorių architektų, tik jie yra užgulti ir apkrauti juodu darbu. Nors ir jų žinios Lietuvos architektūros istorijoje yra paviršutiniškos ir su didelėmis spragomis, tačiau jų profesinė etika neleidžia keisti autentiškų architektūros formų ir saivališkai jas daryti. Beveik rimčiausias šioje srityje ir daugiausia prityręs yra architektas R. Jaloveckas bei rimtai pradėjęs domėtis Lietuvos architektūros istorija — architektas Levandauskas.

(Bus daugiau)

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1988 m. sausio 1 d. — 22 doleriai, (naujam skaitytojui — \$18), rėmėjo prenumerata — \$25, garbės — \$30. Prenumerata JAV — amerikietiškais doleriais.

A+ KOSTEI JANULAITIENEI

mirus,

šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautai ir skautės

A+ PETRUI ŠERNUI

mirus,

visai šeimai ir artimiesiems giliai užuojautą reiškia —

"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautai-tės

A+ MARCELEI PIEČAITIENEI

Montrealyje mirus,

duką STASĘ NARUŠEVIČIENĘ, sūnus — JUOŽĄ ir VINČĄ, jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

S. J. Andruliai

A. Birgelienė

E. P. Lukavičiai

A. K. Rašymai

A+ MARCELEI JOKUBAITIENEI

Montrealyje mirus,

duką — JULIJĄ ADAMONIENĘ, JUZĘ JONAITIENĘ, sūnus — ANTANĄ ir VINČĄ, jų šeimas, kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

S. J. Andruliai

A. Birgelienė

R. P. Bražukai

E. P. Lukavičiai

A. V. Ramanauskai

A. K. Rašymai

PADĖKA

A+
A

ANDRIUS VYŠNIAUSKAS

mirė 1988 metais gegužės 9 dieną, sulaukęs 99 metų amžiaus.

Nuoširdžią padėką reiškiamo kun. A. Žilinskui už maldas, pamokslus laidotuvių namuose, šventovėje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame kun. P. Diliui už dvasinę pagalbą ir paguodą ilgos ligos metu. Esame labai dėkingi išganytojo parapijos evangelikų moterų draugijos narėms už visokeriopą pagalbą. Ačiū visiems už gėles ir karsto nešėjams.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems, kurie atsilankė koplyčioje, dalyvavo laidotuvėse ir pareiškė mums užuojautą asmeniškai ir per spaudą. Ačiū šeiminiškai B. Stanulienėi už pusryčių paruošimą ir visom poniom už pyragus.

Jūsų parodytas nuoširdumas liks mums neužmirštas.

Duktė Herta Povilaitienė,
vaikaičiai Vida, Jonas,
provaikaičiai ir kiti giminių

PADĖKA

Mūsų brangiam vyrui, tėvui, seneliui ir proseneliui

A+
A

ARTURUI GRABOŠUI

mirus,

iš giminių, draugų ir pažįstamų patyrėme nuoširdžios užuojautos ir pagalbą.

Reiškiamo giliai padėką klebonui J. Liaubai, OFM, už Rožinį ir maldas koplyčioje, gedulingas Mišias bei velionies palydėjimą į kapines. Dėkojame V. A. Paulioniams už giedojimą šventovėje. Taip pat dėkojame karsto nešėjams.

Nuoširdus ačiū visiems užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems "Tėviškės žiburiams" ir pareiškusiems užuojautą asmeniškai ir per spaudą.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems laidotuvių namuose, šventovėje ir palydėjusiems a. a. Artūrą į amžino poilsio vietą. Ačiū B. Stanulienėi už pusryčių paruošimą ir ponoms už pyragus.

Liūdintys: žmona Janina,
sūnus Leonardas ir Jurgis,
duktė Irena Ross bei jų šeimos

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Kilnojamoji paroda "Persekiojama Lietuvos Bažnyčia" Niujorke, suorganizuota Lietuvių katalikų religinės šalpos, vadovaujant RASAI MATULAITIENEI. Nuotraukoje matyti Lietuvos generalinis konsulas ANICETAS SIMUTIS, Lietuvių informacijos centro direktorius kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS

Sunku sulaikyti naują judėjimą

Tokia yra Kremliaus stebėtojų nuomonė

ANTANAS BUTKUS

Kremlius yra mįslė viso pasaulio politikams. Jo politikos vingių niuansus atpažinti yra ypatingai svarbu Vakarų valstybių vadovams, kurie formuoja savo kraštų politines programas. Mums, užsienio lietuviams, taip pat labai rūpi tos politikos užmačios ir jos gali būti pasikeitimai. Tiesa, iki šiol daugelis Kremliaus stebėtojų manė, kad sovietų sistema niekada žymiai nepasikeis.

Gorbačiovas jau ketvirtį metai Kremliaus valdžios viršūnėje. Jo bandymai žymiai paakeisti sovietų socio-ekonomine, o gal ir politinę struktūrą, labai domina Vakarų pasaulio valstybininkus. Ji taip pat turėtų rūpėti ir mums. Svarbu atspėti jo politikos svarbiuosius tikslus ir priežastis dėl kurių iš tikrųjų yra daromi dabartiniai politiniai ėjimai — esminiai ar tik "pėdų mėtymas".

Yeltsino afėra ir Ligaciovas
Daugelis gerai prisimename Gorbačiovo idėjos draugo

Yeltsino gana brutali pašalinimą ir dabartinę Gorbačiovo-Ligaciovo "dvikovą". Spauda aiškino, kad Yeltsinas buvo pašalintas, kai užsipuolė Gorbačiova dėl per mažų pastangų suteikti daugiau demokratinės laisvės. Kiti šaltiniai tvirtina, kad Yeltsinas norėjo "išjoti" Kremliaus konservatorių vadą Ligaciova. Tačiau pastarasis buvo per kietas riešutas Yeltsinui, tad pats turėjo būti nužemintas. Kadangi Ligaciovas yra abejingas kai kuriom Gorbačiovo reformom, galvojama, kad jis yra persitvarkymo priešininkas. Patikimi šaltiniai teigia, kad Ligaciovas, kaip ir visi kiti politbiuro vadai gerai žino, kad jų socio-ekonominė padėtis nebesulaukia komai veda Sov. Sąjungą į ekonominį bankrotą, tai jis, kaip ir kiti politbiuro vadai nori reformų, tik gal ne tokių drąsių, kaip Gorbačiovas, nes jie visi prisibijo dėl savo asmeninio likimo.

Ligaciovas nuo 1985 metų tapo antrasis po Gorbačiovo Kremliaus hierarchijoje. Gal-

vojama, kad jo paskyrimu buvo norima prilaikyti Gorbačiova. Tačiau ir Ligaciovas remia "perestroiką". Jis net remia naujus pasikeitimus užsienio politikoje — pasitraukimą iš Afganistano, bet aiškiai nemiria Gorbačiovo politinio persitvarkymo aspekto "glasnost", demokratizacijos ir per didelės (jo galvojimu) Stalino valdžios periodo kritikos.

Armėnų sukilimas

Vykusių armėnų demonstracijų bėdas "glasnost" priešininkai bando suversti ant Gorbačiovo per švelnios politikos, kurią taip pat kritikuoja Ligaciovas. Gorbačioviui svarbu susitvarkyti su Ligaciovu ir dėl to, kad persitvarkymo laimėjimai dar labai menki ir labai pamažu sekasi įgyvendinti ekonominius užmojus. Tų nesėkmių priežastis — politinė netikrovė partijos viršūnėje. O vietiniai partiniai biurokratai, kurių dauguma jaučiasi dėl tų reformų labai nesaugiai, naujų patvarkymų nemina, tikėdamiesi, kad Gorbačiovas bus nuverstas. Antra, artėjanti partijos konferencija birželio mėnesį spaudžia Gorbačiova kuo skubiausiai vykdyti tas reformas, kad pasiektų bent minimalių rezultatų.

Politbiuro narių nušalinimas "glasnost" dvasioje nebėra toks paprastas, užtai ir Ligaciovo problema sutvarkyti Gorbačioviui gana sunku. Gal ir dėl to prasidėjo pėdų mėtymas. Čia Ligaciovas išsistatęs ilgoms atostogoms, čia jis vėl sėdi prie Gorbačiovo šono Lenino gimtadienio paminėjimo proga.

Reformatorių problemos

Sovietų sistemos reformatoriai susiduria su keliomis problemomis, kurių santykiavimą sunku išrišti: santykiai tarp dabarties ir praeities, tarp valstybės ir visuomenės, tarp politikos ir ekonomijos, tarp komunistinės sistemos ir individo, tarp lygybės ir efektyvumo, tarp ideologijos ir žmonių santykiavimo. Šie santykiai priešiški keliai didelę įtampą, kurią reformuotojai turės nugalėti.

Visuomenės santykiai su valstybe

Atrodo, kad sovietų visuomenės santykiai su valstybe keičiasi ir visuomenė įgauna daugiau autonomijos. To savarankiškumo ilgą laiką buvo neįmanoma pasiekti, nes stalininė sistema tikėjo ir komunistai, ir nepartiniai. Kai kas jau pradeda kalbėti apie civilinės visuomenės atsiradimą Rusijoje, todėl kyla klausimas, ar valstybė bepajėgs taip besikeičiančią visuomenę pilnai sukontroliuoti?

Daugiakultūra — kietas riešutas

Ekonominės sistemos nepasisekimas kelia klausimą dėl ekonominių ir politinių tikslų bei priemonių santykiavimo. Tokia bloga ekonominė padėtis atrodo aiškiai pabrėžia, kad Sov. Sąjungai reikia ne tik ekonominių reformų, bet taip pat ir politinių, socialinių ir kultūrinių pasikeitimų. Tačiau kyla klausimas, ar yra įmanoma turėti ekonominę ir kultūrinę pliuralizmą, pasiliekančią vienos politinės partijos režimo sistemoje?

(Bus daugiau)

PL IV-sis KULTŪROS KONGRESAS

1988 m. birželio 24-27 d.

Toronto, Kanadoje

Birželio 24, penktadienį:
8.00 v.v. — **LITERATŪROS VAKARAS**
Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.
Bilietai: suaugusiems — \$8, jaunimui ir pensininkams — \$5.

Birželio 25, šeštadienį:
9.30 v.r. — **PL IV Kultūros kongreso atidarymas**
10.00 v.r. — 5.00 v.v. **Paskaita, sekcijų svarstybos**
Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge Street
7.30 v.v. — **Putino drama "VALDOVAS"**
Los Angeles lietuvių dramos sambūris, režisuoja Petras Maželis, Central Technical School, 724 Bathurst St.
Bilietai: suaugusiems — \$12, jaunimui ir pensininkams \$10.

Birželio 26, sekmadienį:
10.30 v.r. — **PAMALDOS** Lietuvos Kankinių šventovėje, 494 Isabella Avenue, Mississauga, Ontario
12.30 v.p.p. — 5.00 v.v. **Sekcijų svarstybos** Anapilio salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario
8.00 v.v. — **KONCERTAS** McMillan Theatre, Edward Johnson Blvdg., University of Toronto, Bloor Street ir Avenue Road.
Bilietai: suaugusiems — \$12, jaunimui ir pensininkams — \$10.

Birželio 27, pirmadienį:
8.30 v.r. — **Sekcijų svarstybos**
5.00 v.v. — **PL IV Kultūros kongreso uždarymas**
Loew's Westbury Hotel
8.00 v.v. — **POKYLIS, meninę programą atliks Violeta Rakauskaitė** Bilietas asmeniui — \$20.
Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St.

Bilietai į visus renginius gaunami sekmadieniais Anapilyje, Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje Toronto. Kreipiantis raštu — pridėti čekį arba piniginę perlaidą ir adresuoti: Kultūros kongresas, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

Mano plunksną vedžiojo Tiesa...

Sovietiniame lageryje kalnamo rašytojo Gintauto Iešmanto pareiškimas, paskelbtas "LKB kronikos" 75 nr.

LKPCK sekretoriui L. ŠEPEČIUI Gintauto IEŠMANTO

PARĖIŠKIMAS

"Neseniai mane pasiekė žinia, kad praėjusiais 1986 metais, darant kratas, į Saugumo darbuotojų rankas pakliuvo mano poetinė kūryba, kuri buvo įšvengusi įkalinimo suėmimo metu 1980 m. kovo 17 d. Ji apima kūrybinį darbą nuo 1947 iki 1979 m., taigi yra vos ne visas mano sąmoningas gyvenimas, jo esmė. Rankraštį sudaro beveik tūkstantis eilėraščių (rinkiniai "Pavasario šalnos", "Esmės įjieskojimas", "Godos akimirsnį" (ketureiliai), "Peilis į širdį", "Vilties propraša", "Būties dovana", taigpi poemos "Toks gyvenimas" ir kt.).

Teismo nuosprendyje (1980 guodžio 22 d.) mano poetinės kūrybos interpretacija buvo pateikta sąmoningai iškreipta, tendencinga. Toks kūrybos politinio vertinimo būdas, matyt, atitiko tuo metu viešpatavusią melo dvasią, tačiau dabar tampa akivaizdžiai aišku, jog eilėraščiuose išreikštas požiūris į tikrovę teisingai atspindėjo istorijos vystymąsi, šiandien pradėtų vykdyti pokyčių visuomenės gyvenime būtinybę. Mano plunksną vedžiojo Tiesa ir vien Tiesos įjieskojimui bei Gėriui ji tarnavo. Todėl kūrybos laikymas Saugumo seifuose yra niekuo nepateisinamas, prieštaraujantis demokratizavimo procesui, tarptautinei žmogaus teisių koncepcijai. Apskritai, kūrybos persekiojimas, jos atėmimas, kai kada ir jos sunaikinimas, autoriaus baudimas už tai, ką jam diktavo sąžinė, yra tolygu nusikaltimui prieš žmoniškumą, prieš literatūrą, prieš kultūrą. Dar daugiau, tai nusizengimas prieš protą, prieš socializmą, kurį Jūs propaguojate.

Tie, kurie daro šį nusikaltimą, bando savo veiksmus demagogiškai teisinti tuo, jog esą gina valstybę, santvarką, viešąją tvarką ir pan., bet visais laikais ir visur, praėjus apakimui ir beprotybės svaiguliui, paaiškėja, kad būtent tokia veikla daro nepataisomą žalą tai pačiai valstybei ir santvarkai, paženklina pasmerkimą ir gėdos ženklą visus, kurie persekioja kūrybines pastangas, nesvarbu kokių meninių rezultatų jomis būtų pasiekta. Nelaiminga ta visuomenė, kur Saugumas (arba slaptoji policija) turi teisę kištis į kul-

tūros, literatūros ir meno reikalus. Ir niekas labiau nebijo viešumo šviesos, kaip Saugumo organai. Manau, suprantate kodėl.

Asi toli nuo minties pervertinti savo ilgamečio triušo reikšmę. Tačiau tai nereikia, jog turitu tylėti ir susitaikyti su veiksmais, trukdančiais teigiamiesiems procesams visuomenėje. Todėl as kreipiuosi į Jus imtis ryžtingų priemonių, kad minėti mano kūrybinį pastangų vaisiai būtų nedelsiant grąžinti mano. As turiu omenyje ne tik išvardintąją kūrybą. Is manęs buvo atimnėjami parašyti dalykai, tiek kalint valstybės Saugumo komiteto tyrimo izoliatoriuje (apie 270 eil. ir poema "Kelias"), tiek lageryje BC-389-35, kuriame buvau 1981-1985 m. Apie tai rašiau laisvėi LTSR Aukščiausiajai tarybai (jo kopiją pasiunčiau ir LKPCK biurui). Šiandien tie atimtieji dalykai, be abejo, laikomi Saugumo komitete. Daug kūrybos yra LTSR prokuratūroje (daugiau kaip 150 triolečių rinkinys, eilėraščiai, proza ir kt. eilės). Taip pat turi būti grąžinti eilėraščiai VSK darbuotojų konfiskuoti 1975 m. po kratos mano bute, padarytos 1979 rugsėjo 4 d. (sic!?).

As tikiuosi, kad Jūs įstengsite suprasti mane. Juk ir Jūs, šiaip ar taip, esate tam tikrų kūrybinių nusiteikimų žmogus. Susirūpinimas mano viso gyvenimo likimu yra drauge ir nerimas dėl demokratinių pertvarkymų ateities. As noriu tikėti, kad pastarieji yra tikri, kad permainų vėjas neaplenkia ir Lietuvos. Deja, kol kas akį režiantis paradoksas — reikalaujama tiesos, atštrių kūrinii, bet tie, kurie yra sukurti, remiantis jos dėsniais ir nepaisant rūšių pavojų, kalinami Saugumo kazematuose, jų autorius persekiojamas. Apie kokį persitvarkymą tada galima kalbėti?

Tiesa ir teisingumas turi nugalėti. Nejaugi Jūs, kuriems šiandien priklauso valdžia ir galia, bent dabar nepasitengsite pašalinti skriaudų, nestosite prieš melą ir neteisėtumą, kurie mėgina prisitaikyti prie naujų sąlygų? 1987.VIII.11

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsisuksite dar jų neskaitydami adresu. Jie gauna keletą numerų nemokamai.

PL IV kultūros kongreso svarstybos

BIRŽELIO 24, PENKTADIENI

3.30 v.p.p. Meno parodos atidarymas, Northern District Library, 40 Orchard View Blvd., (Eglinton & Yonge požeminio. Į vakarus nuo Yonge, į šiaurę nuo Eglinton). Birželio 26 d. paroda perkeliama į Anapilį.

8.00 v.v. Literatūros vakaras, Bickford Park High School, 777 Bloor Street, West, (Bloor & Christie požeminio). Dalyvauja: L. Andriekus, A. Gustaitis, J. Jankus, E. Juodvalkė, R. Kazlienė, J. Kralikauskas, H. Nagys, E. Nazaraitė, K. Ostrauskas, L. Pocienė, J. Švabaitė-Gylienė, V. Tamulaitis.

BIRŽELIO 25, ŠEŠTADIENI

11.00 v.r. Šeima — lietuviškumo stiprybė sekcijos svarstybos vadovaus Irena Lukoševičienė (Montrealis). Dalyvaus Aldona Linger-taitienė (Bostonas) — "Jauna šeima"; Kęstutis Slotkus (Kolumbija) — "Izoliuota — toli nuo lietuviškų centrų šeima"; Livija Juodiškaitė-Pollock (Solon, Ohio) — "Mišri šeima"; Danutė Baltutienė (Australija) — "Suaugusius vaikus turinti šeima" ir seselė Ignė Marijošaitė (Putnam) — "Vadovė, dirbanti su vaikais ir jaunimu". Visi pranešimų dalyviai turi magistro ar tolygius mokslo laipsnius.

2.00 v.p.p. Literatūros sekcijos svarstybos vadovaus dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybinio universiteto slavistikos studijų katedros vedėjas ir profesorius. Diskusijose dalyvaus Vytautas Jonynas, literatūros kritikas (Montrealis); Liūtas Mockūnas, inžinierius (Čikaga); dr. Henrikas Nagys, poetas (Montrealis); ir Vincas Natkevičius, lietuvių literatūros istorikas, kritikas (Vokietija).

3.30 v.p.p. Teatro sekcijos svarstybos vadovaus Jurgis Blekaitis, aktorius, režisierius, poetas (Laurel, Maryland). Diskusijose dalyvaus Arūnas Čiuberis, teatro, kino filmų bei televizijos aktorius (Niujorkas); Rasa Kazlienė (Rasa Allan), teatro, filmų bei televizijos aktorė (Niujorkas); Elena Dauguvietytė-Kudabienė, aktorė, režisierė (Hamiltonas), ir dr. Kostas Ostrauskas, dramaturgas, literatūros istorikas ir kritikas (Media, Pensilvanija). Visos šeštadienio sekcijų svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

Įėjimas į svarstybas suaugusiems — \$5.00, studentams ir moksleiviams nemokamas.

BIRŽELIO 26, SEKMADIENI

12.30 v.p.p. Religijos reikšmės tautiniam išlikimui sekcijos svarstybos vadovaus kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonas. Diskusijose dalyvaus docentas Vytautas Skudis (Čikaga), kun. Kęstutis Trimakas (Čikaga), dr. Algis Norvila (Čikaga) ir kun. Povilas Dilys (Torontas).

2.00 v.p.p. Meno sekcijos svarstybos vadovaus dr. Kęstutis P. Žygas, Arizonos valstybinio universiteto architektūros istorijos ir teorijos profesorius. Dalyvaus dailininkas Narūnas Bukauskas (Bruklinas) — "Menas iš studento perspektyvos"; dailėtyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matraga (Oak Park, IL) — "Dabartinės problemos išsivysio dailės veikloje"; meno rinkėjas Narcizas Prielaida (Šveicarija) — "Lietuviai dailininkai Vakarų Europoje"; menininkas Jurgis Račkus (Torontas) — "Color and Form Society veikia Kanadoje"; dailėtyrininkė Daiva Skuodytė (Čikaga) — "Dailės kūrimo ir kritikos padėtis pokarinėje Lietuvoje" ir dailininkė Elena Urbaitytė (Wantagh, NY) — "Dailininkų pasirinkimai, galimybės ir galvosūkiai išsivysioje".

3.30 v.p.p. Išsivysio lietuvių muzikinė kultūra sekcijos svarstybos vadovaus muzikė Emilija Sakadolskienė (Čikaga). Diskusijose dalyvaus kritikas Mykolas Drunga (Čikaga), muzikės Loretta Venslauskienė (Čikaga) ir Rita Vilienė (Londonas, Kanada).

Visos sekmadienio sekcijų svarstybos vyks Anapilio salėje.
8.00 v.v. Koncertas, kurio programoje dalyvaus pianistai Vytautas Bakšys (Niujorkas) ir Leokadija Kanovičienė (Torontas). Diskusijose dalyvaus choras, vadovaujamas muzikės Ritos Klirionienės ir Toronto lietuvių choras "Volungė", vadovaujamas muzikės Dalios Viskontienės. Įėjimas į svarstybas nemokamas.

BIRŽELIO 27, PIRMADIENI

8.30 v.r. Spaudos ir radijo sekcijos svarstybos vadovaus Aušra Liulevičienė, "Draugo" šeštadienio kultūrinio priedo redaktorė (Čikaga). Dalyvaus Jonas Varcius, Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas (Torontas) — "Leidėjų, redaktorių, bendradarbių ir skaitytojų santykiai"; kun. Juozas Vaišnys, S.J. redaktorius "Laiškai lietuviams" (Čikaga) — "Spaudos ir radijo kalba"; Edvardas Tuskenis (Čikaga) — "Jaunimo kelias į spaudą"; dr. Zenonas Rekašius (Glenview, IL) — "Lietuva išsivysio spaudoje"; Romas Kezys, "Laisvės žiburio" radijo programos vedėjas (Bayside, NY) — "Radijo rūpestiai"; Raimundas Lapas, radijo programos vedėjas (Čikaga) — "Radijo laidų ateitis — likimas ar praeikimas"; dr. Vytautas Dambrava (Venezuela) — "Radijo ir spaudos komunikacija svetimatams".

10.00 v.r. Lituanistikos sekcijoje bus trys referatai. Dr. Antanas Klimas, Ročesterio universiteto profesorius (Rochester, NY), kalbės tema "Šiandieninės lietuvių kalbos problemos". Dr. Jonas Račkus, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro direktorius (Čikaga), kalbės tema "Kultūrinis vertybių išlaikymas". Dr. Bronius Vaškešius, Iliojaus universiteto Čikagoje lietuvių kalbos ir literatūros profesorius, lituanistikos katedros vedėjas, kalbės tema "Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis".

1.30 v.p.p. Tautodailė — sodžiaus menas sekcijos svarstybos vadovaus dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai (Kingston, Ont.). Diskusijose dalyvaus dr. Genovaitė Kazokienė (Tasmanija), Aldona Vaitonienė (Torontas), Aldona Veselkienė (Kanada). Jei sąlygos leis dr. Alfredas Stanevičius atvyks iš Montevideo (Urugvajaus).

3.00 v.p.p. Svarstybos "Išsivysio ir tautos kūrybos sankryžoje" vadovaus dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų departamento vedėjas ir profesorius (Norman, Oklahoma). Diskusijose dalyvaus dr. Juozas Kazickas, ekonomistas (Niujorkas); dr. Rasa Mažeikaitė, istorikė (Torontas), ir dr. Pranas Zundė, Georgia Institute of Technology informacijos ir kompiuterių mokslų profesorius (Atlanta, Georgia). Ši sekcija bus baigiamoji PL IV kultūros kongreso svarstybų dalis. Čia bus bandoma "Išsiaiškinti išsivysio ir tautos kamieno kultūrinių vertybių pasikeitimo galimybes" (IV-jo kultūros kongreso tikslai).

Visos pirmadienio svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje. PL IV kultūros kongreso svarstybose dalyvaus visų kartų atstovai. Jauniausias 22 metų amžiaus ir vyriausias 81 metų. Sekcijų diskusijų dalyvių sąrašas gali padidėti, nes iš keleto kviestų dar negauta atsakymų.

Įėjimas į svarstybas suaugusiems — \$5.00, studentams ir moksleiviams nemokamas. **Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti IV kultūros kongrese.**

Blyth & Company Travel

68 Scollard Street, Toronto, Ontario, Canada M5R 1G2

Telefonas (416) 964-0067. Iš kitų vietovių skambinti duoto telefono sąskaiton (collect).

Telex: 06-218906 Reg. nr. 2740365

ALGIS MEDELIS

Sutvarkau dokumentus iškvietimui giminių arba privačiam apsilankymui Lietuvoje

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

ypatingai prieinamos kainos, įskaitant net ir vizų, oro uostų ir daugumos draudų mokesčius (pvz. 1/4 milijono dolerių gyvybės drauda!)

Tik dvi kelionės:

Rugpjūčio 23 — 10 naktų Vilniuje.
Norintiems proga aplankyti Budapeštą — **\$2200**

Rugsėjo 20 — 11 naktų Vilniuje. Su proga pailsėti Jugoslavijoje — **\$2235**

KELIAUKITE SU MUMIS — NEAPSIVILSITE!
Sutvarkysime ar suplanuosime visus kitų kelionių reikalus — kreipkitės!

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MOKYKLA PRIE LĖVENS

Pasvalio ir aplinkinių ūkių žemdirbių vaikams Lėvens parantėje išaugo nauja 1.284 vietų vidurinė mokykla, turinti apie 50 mokymo kabinetų ir laboratorijų, valgyklą, aktų ir sporto sales. Mokyklos projektą paruošė Miestų statybos institutė dirbanti architektė Felicija Vilimienė, statybos darbus atliko Panevėžio statybos tresto kilnojamosios kolonos nr. 180 brigada, vadovaujama Vytauto Klupšo. Jai talkino įvairios statybinės organizacijos, rajono įmonių ir ūkių statybininkai.

GAISRAI LIETUVOJE

Lietuvos gaisrininkų draugijos respublikinės tarybos inspektorius Petras Šatkus "Valsietiečių laikrastyje" vasario 25 d. pateikia statistinių duomenų apie 1987 m. Lietuvoje įvykusius gaisrus. Jų buvo susilaikta apie 3.600. Gaisrai padarė pusketvirtą milijono rublių nuostolį. Juose žuvo 71 žmogus. Ugnis sunaikino 4.311 tonų pašarų, 592 tonas grūdų, 395 gyvulių, suniokojo 973 įvairios paskirties pastatus. Beveik trečdalis gaisrų kilo kaimo vietovėse. Gyvenamieji namai dažniausiai liepsnojo dėl netvarkingų elektros įrengimų. Daugiausia gaisrų dėl šios priežasties kilo Šilutės, Vilniaus, Kauno ir Šalčininkų rajonuose. Daugiausia žmonių gaisruose žuvo Jonavos, Panevėžio, Prienų rajonuose.

ISTORIKŲ KONFERENCIJA

Vilniuje gegužės 25 d. baigėsi ten surengta Lietuvos, Latvijos ir Estijos kompartijos istorikų konferencija, svaršiusi istoriografijos problemas, susietas su "socializmo kūriniu" Baltijos šalyse. Vilniškė spauda dabar pilna skundų apie nepakankamą dėmesį Lietuvos istorijai gyvenime ir ypač mokyklose, o partietiniai istorikai, prisidengę socializmo kūriniu, vis dar aptaria kompartijos ideologinio darbo, internacionalinio auklėjimo komunistinio sąlygomis problemas, susietas su Baltijos šalių kaimo, komunistinės kultūros vystymu. Pagrindinį pranešimą padarė iš Maskvos atvykęs partinio marksizmo-leninizmo instituto sekr. dr. B. Tomasas. Pranešimus skaitė: Vilniaus dailės instituto marksizmo-leninizmo katedros docentė A. Ramelienė, Estijai atstovavęs Ch. Rotšas, Lietuvos partinės istorijos instituto direktorė dr. V. Kašauskienė, Vilniaus aukštosios partinės mokyklos rektorius S. Šimkus bei kiti partietiniai, ne nebando paliesti senosios lietuvių, latvių ir estų tautų istorijos.

"EGLĖ" LAIMEJO TAURĖ

Vilniaus "Eglės" rankininės keturis mėnesius trukusį 1988 m. Tarptautinės rankinio federacijos moterų taurės turnyrą gegužės 8 d. baigė džiugia pergale Vilniuje. Dvejose baigminėse rungtynėse jos antrą kartą 33-22 (17:10) rezultatu įveikė ligšiolines taurės savininkes Titogrado "Budočnosčio" rankinininkes iš Jugoslavijos.

Vilniečių išsikovotą taurę "Eglės" kapitonei M. Trainovskajai įteikė iš Ispanijos atvykęs Tarptautinės rankinio federacijos viceprezidentas Alberto de San Romano. "Eglės" pirmą kartą išsikovota taurė ypač džiaugiasi A. Taraskevičius, tapęs vyresniuoju komandos treneriu 1984 m. Tada iš "Eglės" viena po kitos pasitraukė žaidėjos, rungtynėse dalyvavusios nuo pat įsikūrimo pradžios. Jas reikėjo pakeisti naujomis. A. Taraskevičius pasirinko savo auklėtines, nes jam teko ilgai dirbti su "Eglės" prieaugliu, treniruoti Lietuvos merginų rankinio rinktinę. Jugoslavijos "Budočnosčio" rankininės buvo kietas riuštas, nes jos per pastaruosius trejus metus buvo laimėjusios ne tik Tarptautinės rankinio federacijos, bet ir Europos žaidynių taurę.

PSICHINIAMS LIGONIAMS

1988 m. kovo 1 d. Sovietų Sąjungoje įsigaliojo nauji psichiatriinės pagalbos teikimo sąlygų ir tvarkos nuostatai, patvirtinti Aukščiausiosios tarybos prezidiumo įsaku Maskvoje, apimančius ir okupuotą Lietuvą. Informacijų apie tuos nuostatus "Tiesos" kovo 2 d. laidoje pateikia Lietuvos gydymo ir profilaktikos valdybos viršininkas Algirdas Poškus: "Vyktantis mūsų šalyje persitvarkymo, demokratizacijos procesas vis plačiau apima įvairias mūsų gyvenimo sritis, tarp jų ir mediciną. Iki šiol, teikdami ligoniams psichiatrinę pagalbą, medikai remėsi vien tik žinybinėmis instrukcijomis, buvo ir visiškai nereguliuojamų veiklos klausimų. Dabar patvirtinti nuostatai suteikia medicų sprendimams juridinį pagrindą..." Nuostatai apibrėžia pradinio psichiatrinio patikrinimo, pagalbos taisyklės ambulatorijose ir ligoninėse, psichiatrų teises ir pareigas. Jie įpareigojami žymiai padidinti dėmesį psichiniams ligoniams, ginti jų teises, plėsti socialinę pagalbą. Asmenys, kurie savo tarnybos metu sužino apie vieno ar kito žmogaus psichikos sutrikimus, bus baudžiami pagal veikiančius įstatymus už tokių žinių skleidimą. Nuostatai padidina gydytojo atsakomybę, guldant ligonių psichiatrinę ligoninę. Pasak A. Poškaus, norima, kad santykiai su psichinė liga susirgusiu žmogumi būtų grindžiami humanizmu ir pagarbą, kad jie saugotų žmogiškąjį orumą. Psichiatrai betgi taip pat įpareigojami apsaugoti visuomenę nuo psichinių ligonių pavojingų veiksmų. Tokiais atvejais būtina susirgusio asmens gydymą psichiatrinėje ligoninėje turi nuspręsti trijų gydytojų komisija per vieną parą. Nuostatų vykdymą Lietuvoje prižiūres vyriausiasis respublikinis psichiatras, neatsitainiai vyriausybės zonų, rajonų ir miestų psichiatrai. Naujieji nuostatai ir jais įvedama kontrolė turėtų sustabdyti KGB kartais praktikuotą sveikų politinių kalinių uždarymą psichiatrinėse ligoninėse.

V. Kst.

Hamiltono "Gyvataras" šoks Toronto "Vilniaus" paviljone per Karavano dvidešimtmetį

Nuotr. St. Dabkaus

Marijos metų šventės belaukiant

PUTNAM, CONNECTICUT – ši vietovė lietuviams labai pažįstama ir artima. Šio nedidelio Connecticuto miestelio pakrasty prieš daugiau kaip 50 metų įsikūręs pal. arkiv. Jurgio Matulio išsteigtųjų lietuvių sešerių vienuolynas jau yra tapęs lietuvių religinio ir kultūrinio gyvenimo židiniu, į kurį ypač vasaros mėnesiais suplaukia lietuvių minios iš viso pasaulio. Liepos mėnesio paskutinis sekmadienis – tai visų lietuvių didžioji šventė, jau tapusi giliai šaknis įleidusi tradicija. Šie metai yra Marijos metai, todėl jie mūsų seselėms pavadinusios Marijos nekalto prasidėjimo vardu, ypač rūpi, kad didžioji šeimos šventė Putname vyktų Marijos – lietuvių tautos globėjos ženkle. Jos jau dabar pradeda šiai iškilmei ruoštis, pasikvietusios savo rėmėjų ir geradarių pagalbą.

Marijos šventė Putname įvyks liepos 24 d. ją sudarys dvi pagrindinės dalys. Pirmoji – religinė ir pati svarbiausioji – prasidės 10.30 v.r. iškilminga procesija nuo Šiluvos Marijos statulos į Fatimos šventovę, visiems įsijungiant į Rožinio maldas, giesmes ir prašymus. Po to seks Mišių aukla, koplyčios šėšelyje. Iškilmingoms Mišioms pasibaigus, visų dėmesys nukryps į eilę įvairiausių stalų su lietuviškais valgiais ir dovanomis, kuriuos, kaip ir anksčiau, paruos ir aptarnaus darbščios ir dosniosios įvairių vietovių bei parapijų rėmėjos. Pietų pertraukos metu bus progą pasigrožėti meno parodom, muzika ir pabandyti laimėti loterijose. Popietinė programa prasidės 3.30 val. Ją išpildys Neringos stovyklautojos-tai. Tikimasi, kad vietos vyksupas tą dieną oficialiai paskelbs šio vienuolio koplyčia ypatinga Marijos metų šventovė, kurioje bus visiems galimybė gauti ypatingų palaiminimų-atlaidų.

Svarbiausiais šių metų šventės brožuos bus tai, kad programos ir visa nuotaika vyks Marijos metų ženkle. O visiems atvykusiems bus geriausia progą pabendrauti savųjų tarpe, pasidžiaugti mūsų jaunųjų talentais ir paremti darbščiąjį seselių darbą. Būtų gera, kad jau dabar kalendoriuje pasižymėtumėte liepos 24 dieną ir ją rezervuotumėte Putname. Marijos nekalto prasidėjimo seserys ir jų sodybos gyventojai laukia Jūsų atvykimo. K.V.C.

KUN. dr. V. CUKURAS šiemet švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį. Jis atnašaus Mišias liepos 24 dieną Putname per Lietuvų dieną – pikniką. Marijos metų progą pamokslą sakys kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Vancouver, B.C.

GERAI ŽINOMAS mūsų lietuviškoje veikloje Jonas Macijauskas neseniai atšventė savo 80 metų sukaktį. Jonas gimė 1908 m. gegužės 16 d. ūkininkų šeimoje. Naukaimio kaime, Šimkaičių valsčiuje, Raseinių apskrityje. Augo ir mokyklą lankė Živeliskų kaime. Sukūręs šeimą pradėjo dirbti prekyboje; įsigijo savo krautuvę. 1944 m. rudenį pasitraukė į Vokietiją ir 1948 m. brolio kviečiamas atvyko Kanadon, kur duoną pelnė dirbdamas lentpjūvėje. Nuo 1953 m. pradėjo ūkininkauti Vanuverio priemiestyje, Port Coquitlam vietovėje pats pasistatė viščiukams auginti pastatus ir tą ūkininkavimą labai greit praplėtė. Per metus užaugindamas po 35 tūkstančius kalakutų ir po 160 tūkstančių viščiukų mėsos rinkai. 1971 m. pardavęs ūkį, išėjo pensijon.

Jonas ir jo žmona Leonarda yra vieni iš veikliausių mūsų apylinkėse tautiečių. Jų iniciatyva buvo suorganizuotas lietuvių medžiotojų ir žuautojų klubas "Bebras", kuris neperseniausiai atšventė 20 metų veiklos sukaktį.

Klubas yra Macijauskų pastangomis išlaikomas ir remiamas. Jonas yra didelis lietuvių patriotas, giliai mylis savo gimtąją kalbą ir jos papročius. Nugirdęs naują anglių kalbą, nekardą jis man yra pasiskundęs šiais žodžiais: "Vinciai, gėda kad savo gimtosios kalbos prisibijom, be jos mes greit nutautėsime!" Jono dėka jau 20 metų Joninės yra tapusios tradiciniu metiniu subuviu. Į jas atsilanko tautiečių iš tolimesniųjų provincijų kampų. Mes, lietuviai, esame laimingi turėdami savo tarpe tokius dosnius ir energingus tautiečius kaip Joną ir jo žmoną Leonardą.

Jonas Macijauskas 80 m. amžiaus sukaiktis paminėjimas yra įvertinimas tautiečio, kuris tiek daug energijos ir medžiaginės paramos yra paskyręs lietuviškos veiklos palaikymui. Baigdamas noriu palinkėti Jonui Macijauskui ir darbsčiai jo žmonai Leonardai daug geros sveikatos ir nemažėjančios energijos tolimesniai jų gyvenime.

PERRINKTA KLUBO "BEBRAS" valdyba. Gegužės 5 d. erdviose L. J. Macijauskų patalpose įvyko BC Lietuvių medžiotojų ir žuautojų klubo "Bebras" narių metinis susirinkimas. Buvusi klubo valdyba, susirinkimo paprašyta, suteikė pasilikti savo pareigose ir toliau. Nutarta suruošti tradicines Joninės įvyks liepos 9 d., 7 v.v. Macijauskų sodyboje, kuri yra 16459 – 88th Ave., Surrey, B.C. Kad užtektų visiems maisto, valdyba prašo dalyvaujančius pasikambinti iš anksto tel. 574-7948. Klubą valdybąn pasiliko Jonas, Leonarda Macijauskai ir Vincas Skabeikis.

PRISIMINTA VELIONĖ. Gegužės 29 d. suėjo metai, kaip išlydėjom amžinai kelionei mūsų mielą tautietę a.a. Konstanciją Smilgienę. Todėl nenuostabu, kad gegužės 19 d. prie jos karsto, Ocean View kapinių mauzoliejuje, susirinko giminės ir buvę jos draugai dar kartą prisiminti velionę ir tuo atiduoti jai užsitarntą pagarbą. Šūnėnas Rikis Šmitas padėkojo visiems už atsilankymą, o dukterė Adele Šmitienė pakvietė visus pavarikams į savo namus. V.S.

"Talkos" bankelio pastate

trečiam aukšte išnuomojamas labai palankiom sąlygom **keturių kambarių butas be baldų**. Atskiras įėjimas, vieta automobiliui. Yra virimui pečiukas ir šaldytvas. Teirautis darbo valandomis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Tel. 544-7125 Hamiltone.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapas 5.75%
kasd.pal.taupymo s-ta.....5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind.mėn.pal. 9%
3 m. term. indėlius 10%
RRSP ir RRF (pensijos).....7%
RRSP ir RRF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 10%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagos "Draugas" balandžio pabaigoje pranešė, kad Elena Raštikienė, gen. Stasio Raštikio našlė, yra sunkiai susirgusi ir laukia rizikingos operacijos. Pas ją iš okupuotos Lietuvos atvyko dvi dukros ir viena dukraitė. E. Smetonaitės-Raštikienės trys dukros su jos tėvais buvo išstremtos į Sibirą. Dvi grįžo Lietuvon, o viena mirė Sibire.

Buvusių Putnamo bendrabučio auklėtinių susitikimas, susietas su VIII-ja tautinių šokių švente liepos 3 d. Hamiltone, įvyks liepos 2 d. Nekaltai Pr. Marijos seselių namuose Toronte, 57 Sylvan Ave. Seseles sudarys sąlygas susitikimo dalyvėms pabendrauti, prisiminti jaunystės dienas. Hamiltonas yra netoli Toronto. Norinčios susitikime dalyvauti buvusios bendrabutietės prašomos nedelsiant painformuoti Gražiną Kriauciūnienę, 1816 Tecumseh River Dr., Lansing, MI 48906. Tel. (517) 321-0091. Susitikimo gali būti atsisakyta, jeigu neatsiras pakankamai dalyvių.

Tėvų pranciškonų vasarvietė Kennebunkporte šiemetinių sezoną pradės birželio 25 d. ir baigs rugsejo 5 d. Šį pavasarį buvo atremontuotas paskutinis namas "Baltija". Kambarių skaičius sumažėjo, nes jie susilaukė visų patogumų su oro šaldymu ir televizija. Laisvų neužsisakytų kambarių Tėvų pranciškonų vasarvietėje liko nedaug. Išsuntinėjami laiskiai tiems, kurie juos užsisakė pernai. Užsiskakymas reikia patvirtinti atsiunčiamą vienos dienos įmoką. Neužsisakiusieji taip pat turi paskubėti, kol dar yra laisvų kambarių vasaros atostogoms. Informacijos gaunamos šiuo adresu: Franciscan Monastery, P. O. Box 980, Kennebunkport, Maine 04046, USA. Tel. (207) 967-2011.

Savo Šv. Kazimiero parapijos devyniasdešimtmetį balandžio 24 d. atšventė Brocktono, Mass., lietuviai. Lietuviškoji Šv. Rokso parapija buvo įsteigta 1898 m. Dabartinė šventovė buvo patatyta 1953 m. Tada ji ir gavo Šv. Kazimiero parapijos vardą. Sukaktuvines padėkos Mišias koncelebravo: vysk. Paulius Baltakis, OFM, klebonas kun. Petras Šakalys, kunigai – Albertas Abraščinskas, Antanas Baltraišius, Rafaelis Šakalys, OFM, Simanas Saulėnas, Albinas Šeputa ir Edmundas Sviokla. Pamokslą sakė vysk. P. Baltakis, OFM. Parapijos choras giedojo buvusio savo vadovo velionies kompoz. J. J. Gaidelio sukurta giesmė "Skaisčioji Marija" bei kitų kompozitorių kūrinius. Akademine ir menine mėjimo dalis su vaisėmis buvo surengta parapijos salėje. Pagrindinį žodį tarė vysk. P. Baltakis, OFM. Meninę programą atliko šioje parapijoje išaugusi sol. Marytė Bizinkauskaitė, duetas pasikvietusi seserį Verą. Akompanavo tėvas Petras Bizinkauskas.

Brazilija
Brazilijos LB tarybos posėdis balandžio 16 d. buvo suauktas Šv. Kazimiero parapijos salėje Sao Paulo mieste. Dalyvavo 12 tarybos narių. Pirmiausia buvo aptartas Lietuvos garbės konsulo reikalas ir paruoštas specialus prašymas atitinkamoms Brazilijos valdžios įstaigoms. Posėdyje patvirtinti BLB atstovai į VII-ji PLB seimą Toronte birželio 28-30 d.d. Neatsiradus pakankam studentų skaičiui, teko atsisakyti universitete veikusių lietuvių kalbos ir kultūros kursų. BLB taryba iš savo atsarginio iždo \$300 JAV paskyrė "Nemuno" ansambliui, besirušiančiam vykti į VIII-ja tautinių šokių šventę liepos 3 d. Kanados Hamiltone. Tačiau ši parama kelionės išlaidoms per mažą. Tad nutarta papildomų lėšų prašyti PLB valdybą. BLB valdybos vicepirmininku buvo pakviestas Adilsonas Puodžiūnas.

Australija
Vadovų paruošimo seminarą gegužės 14 d. Melbourne lietuvių namuose surengė ALB krašto ir Melbourne apylinkės valdybos. Seminarui vadovavo krašto valdybos pirm. D. Baltutienė. Buvo susilaukta 20 dalyvių iš Melbourne, Adelaidės ir Geelongo. Apie lietuvių bendruomeninių organizacijų sudėtį kalbėjo ALB krašto valdybos pirm. inž. K. Lynikas. Diskusijoms apie ALB veiklos pagerinimą vadovavo Australijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Andrius Vaitiekūnas, laimėjęs Eugenijaus Kriauciūno 1987 m. \$1.000 premiją. Vertintojų komisija Čikagoje premiją jam paskyrė už pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos darbus, nuolatine veiklą jaunųjų ir vyresniųjų Australijos lietuvių eilėse. Vyresnioji karta nusiskundžia, kad jaunimas vengia organizacinio darbo. Jaunimo atstovai teisinosi, kad jie Lietuvai neturi tokio jausmo, kaip jų tėvai ar seneliai, nes jį teko pažinti tik iš jų pasakojimų. Jaunimą atbaido kivrėnai lietuviškajame gyvenime, nesutarimai dėl Australijos lietuvių atstovų menininkų koncertų. Pristatant prie mažėjančio lietuvių skaičiaus, buvo siūlyta sujungti į didesnius vienetus dabartines dar gausias lietuvių organizacijas. Dr. P. Kabaila seminaro dalyvių supažindino su dr. M. Lawrinskiu, ukrainiečių kilmės ekonomijos lektoriumi Latrobe universitete. Dr. M. Lawrinskis, kurio straipsniai dažnai pasiekia australų spaudą, ragino ją skirti didesnį dėmesį, ypač kai pasitaiko progą. Atspausdinti ir dalinami lapeliai nepasiekė tiek australų, kiek jų pasiekia didesnieji laikraščiai. Esą mažiau pinigų reikia skirti pastatams, daugiau – spaudai. Įdomią paskaitą "Komitetų veikla ir ryšiai su nariais" angliskai skaitė G. Žemkalnis, jn., atsispašęs dalyvių, kad tokiai temai jam trūkstą lietuviškų terminų. Petras Kružas kalbėjo apie vadovavimą susirinkimams, savo pastabas iliustruodamas filmu. ALB krašto valdybos pirm. D. Baltutienė vadovavo diskusijoms "Kalbėjimas publikai". Tai buvo praktiški patarimai, kaip paruošti paskaitą, kaip ją skaityti, kaip įveikti nervingumą.

Britanija

Ketvirtasis šeimų savaitgalis Lietuvos sodyboje balandžio 8-10 d.d. nepasizymėjo dalyvių gausumu. Dalyvavo tik kelios šeimos, nustebintos staiga oro keitimosi. Penktadienį buvo vasara, o šeštadienį žiema. Savaitgalio programai vadovavo Vincentas O'Brienas. Buvo šokami tautiniai šokiai ir raketiniai. Mažieji vaikai dainavo, vyresnieji gilino žinias apie Lietuvą. Buvo mokomasi dažyti kiaušinius ir juos ritinėti. Programos vadovas V. O'Brienas kalbėjo apie Vėlykų šventės Lietuvoje. Išsiginčius visi susirinko skautų stovyklavietėje. Ten buvo bandyta praretinti audros nuverstus medžius, bet paašėjo, kad stovyklavietei sutvarkyti reikėtų ne vieno, o kelių savaitgalių. Pramoga vaikams tapo paslėptų šokoladinių saldinių jieskojimas. Sekmadienio Mišias atnašavo Lietuvos sodybos kapelionas kun. A. Gėryba.

Olandija

A.a. Isakas Kaplanas, žydų kilmės žurnalistas, mirė Amsterdamo gegužės 10 d. Velionis gimė 1905 m. rugpjūčio 21 d. Petrapielyje. 1924 m. Leningrade baigė visuomeninių mokslų studijas, Lietuvon, savo tėvų žemėn, atvyko 1926 m. Apsigyvenęs Kaune pas dėdę, 1930 m. baigė teisių fakultetą Kauno universitete. 1929-37 m. dirbo Kauno laikraščiu "Diena" ir "Naujas žodis" redakcijose, vėliau – "Lietuvių žinių" redakcijoje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais velionui teko dirbti sovietinės TASSo agentūros vertėju. Prasiidėjus vokiečių-sovietų karui, dėl savo vokiškos kilmės pasitraukė Sovietų Sąjungon, kur jam teko tarnauti XVI-joje divizijoje, vadintoje lietuviškąja. Lietuvon grįžo 1944 m. ir dirbo rusų kalba leistame dienraštyje "Sovetskaja Litva" literatūrinio skyriaus vedėju, versdamas lietuvių rašytojų kūrinius į rusų kalbą. Tapo stalininio teroro auka, atsidūrė Maskvos Liubjankoje ir buvo nuteistas kalėti 15 metų. Laisvę atgavo ir Lietuvon grįžo po J. Stalino mirties. Vėl buvo primas į Lietuvos rašytojų sąjungą, dirbo literatūrinio kūrinių vertėju, laukdamas progos išvykti užsienin ir jame pasilikti. Tokia progą pasitaike, gavus trijų mėnesių vizą aplankyti seserį Pranciūzijoje. 1980 m. Kaplanas atsisakė Olandijon ir apsigyveno Amsterdamo. Ten jis suorganizavo LB skyrių, įsteigė "Dainos" vienetą su olandų jaunuoliais, koncertuose garsinusi lietuvių liaudies dainas. "Daina" koncertavo V. Europoje, JAV ir Kanadoje. Iš "Dainos" dabar išaugo visiems baltiečiams skirtas "Baltijos" ansamblis. Velionis rūpinosi Lietuva, garsino ją bei jos reikalus olandų tarpe, bendradarį Londono leidžiamame savaitraštyje "Europos lietuvis".

VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Liepos 6 - 20	Rugsėjo 2 - 16
Liepos 20 - rugpjūčio 2	Spalio 7 - 21
Rugpjūčio 11 - 27	Gruodžio 27 –

sausio 10 1989 m.

Užsakykite dabar – gausite papildomą nuolaidą. Smulkesnes žinias teikiame tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame – lietuviškai, angliškai, pranciūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys – IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500   Telex 06-986766 TOR

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Kviečiame visus į

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

LIEPOS 3, SEKMADIENI, 3 valandą po pietų,
HAMILTONE, ONTARIO, COPPS COLISEUM, 101 York Blvd.

Dalyvauja 54 grupės, per 2000 šokėjų iš Kanados, JAV, Pietų Amerikos, Vakarų Vokietijos, Australijos

Šventės programoje:

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODOS

atidarymas su koncertu – birželio 30, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W.

JAUNIMO ŠOKIAI – liepos 1, penktadienį, 8 v.v., Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W. 5th gatvių kampas. Įėjimas – \$3.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS – liepos 2, šeštadienį, 7.30 v.v., Convention Centre, 115 King St. W., dviejose salėse: Chedoke – suaugusiems ir Wentworth – jaunimui. Įėjimas – \$10.

LIEPOS 3, SEKMADIENI

PAMALDOS katalikams – 11 v.r., tame pačiame Convention Centre. Mišias atnauja vysk. Paulius Baltakis, OFM, gieda jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Priskelimo parapijų choras.

Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu – 10 v.r., Christ Ev.-Lutheran Latvian Church, 18 Victoria Ave. S.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų – miesto centran Gore Park, prie Laisvės paminklo prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį. Kalbės Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono miesto atstovai, bus padėtas vainikas.

Visais šventės reikalais skambinti tel. (416) 523-7143.

Laukiame visų dalyvavimo šventėje –

VIII Tautinių šokių šventės rengėjai

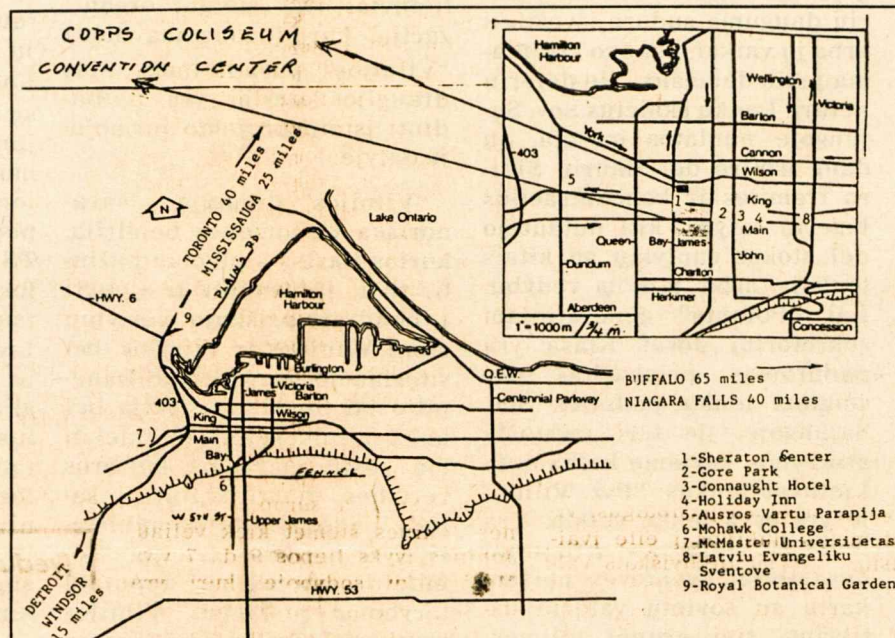
Tautinio šokio judesy, Tėvyne, mums gyva esi!

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS – 3 v.p.p.

Copps kolizijoje: dalyvauja 104 šokėjų rateliai. Šventės pranešėjas – aktorius Arūnas Čiuberkis. Muzikinei palydai vadovauja muz. Jonas Govėdas, vokalinė palyda – Toronto "Volungės" choro su vadove muz. Dalia Skrinskaite-Viskontiene. Dekoracijos – dail. Rimo Paulionio. Bilietus \$12, \$15 ir \$18, galima įsigyti ir prie įėjimo.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS – 8 v.v., Convention

centro dviejose salėse: Chedoke – suaugusiems ir Wentworth – jaunimui. Papildomai paimta dar Ballroom salė greta esančiame Sheraton viešbuty. Į balių bilietus reikia įsigyti iš anksto.

Žymusis Toronto lietuvių choras "Volunge", išteigias muzikės Dalios Viskontienės prieš tryliką metų, su kitais muzikiniais vienetais atliks PL IV kongreso koncertinę programą birželio 26 dieną Torontose

Toronto "Volungei" - trylika metų

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Žmogaus gyvenime trylikais metais pradedamas sudėtingas jaunuolio-lės brendimo amžius. Tada prasideda maištavimai, autoriteto neigimas, jėšojimas savęs ir daug kitų išgyvenimų, kurie išmuša iš lygsvaros šeimos ir institucijas, kurioms jie priklauso.

Kitokios charakteristikos pasireiškia pas šio amžiaus sulaukusius meno ar kultūrinio vienetus, kuriems priklauso ir "Volunge". Mūsų lietuvių gyvenime pasireiškia trylika metų kaip aukšto lygio dainos vienetui yra didelis ir ne eilinis pasiekimas. "Volunge" per tą visą laikotarpį buvo labai aktyvi ir pateikė mūsų visuomenei puikių atgavimo momentų. Sekmadieniais girdime dažnai "Volunge" šventovėje, kur giedojimas padeda susikaupti ir pakilti nuo kasdieniško rūpesčių. Didžiųjų švenčių religinių repertuaru yra ko pasigrožėti. O religiniuose koncertuose "Volunge" pasirodo visoje savo jėgoje. Šiais metais išleista antra "Volungės" plėštelė, kuri ribojasi giesmėmis, įtraukiant ir vaikų chorą. Visi torontiečiai prisimena kalėdinį "Volungės" koncertą, kuriame giedojo ir vaikų choras. Visiems paliko neišdildomą įspūdį.

Šį pavasarį "Volunge" koncertavo Tillsonburge ir sušaukė didelį skaičių kaimyninių apylinkių gyventojų. O dabar ruošiasi Kultūros kongreso koncertui Torontose ir tautinių šokių šventei Hamiltone. Kultūros kongreso koncerte birželio 26 d. "Volunge" pasirodys kartu su Dievo Motinos parapijos choru iš Klivlando. Žinoma, kad tai bus ne eilinio lygio programa. Tautinių šokių šventėje Hamiltone liepos 3 "Volungės" choras daina palydės kai kuriuos tautinius šokius. Į Britaniją skrenda liepos 24 d. tik dalis volungiečių – kamerinis choras. Jis pasirodys Glasgove, Londone ir Edinburge anglams, o Lietuvių sodyboje Londone – lietuviams.

Keista, kad apie šiuos visus pasirodymus ir koncertus mūsų spaudoje mes beveik niekada ar reklamos žinučių beveik nieko negirdime. Iš tikrųjų, tai ne eilinio vieneto ir pasirodymai. "Volunge" įdomi savo sudėtimi – išimtinai jaunų žmonių grupė, kuri kiekvieną penktadienio vakarą repetuoja, neapleidžia repetacijų, o kurią praleidus, renkasi kitu laiku. "Volunge" siekia aukščiausios kokybės ir vidutiniškumas jai yra svetimtas.

Ne vienas tad kyla klausimas, kas šiuos jaunus žmones suveda ir kodėl jie ištiesi savo įsipareigojimą. Reikia manyti, kad dainos meilė yra vienas iš pagrindinių motyvų šiame išstėjimui. Žinoma, ir noras siekti kokybės yra kita svarbi priežastis. Aišku, kad draugystė ir bendravimas yra kiti motyvai, kurie verčia penktadienio vakarą neiti pirkti, nevaziuoti į kaimą, nesėdėti ramiai prie televizijos ir t.t. Tai vis užkulisiai, kurių nematome ir apie kuriuos nepagalvojame, kai klausomės "Volungės" koncertų.

Aišku, viso choro "Spiritus movens" yra dirigentė ir vadovė muzikė Dalia Viskontienė. Žinau, kad ji nemėgsta būti girmiama. Tačiau, žinant jos pasiaukojimus, meilę muzikai bei dainai, nelengva rasti jai tolygų pavyzdį. Dalios energija, karbingumas ir muzikinis skonis yra iškėlęs "Volunge" į pirmaujančių chorų eiles. Ji taip pat tiki lietuviška daina ir jos ateitimi. Todėl ji kiekvieną šeštadienį skiria lietuvių vaikams Maironio mokykloje. Linkime jai dar ilgai išstėti ir išlaikyti tą kantrybę siūlą nenu-trūkusį.

Butų gera, kad Toronto lietuviai jaunuoliai turi balsą ir klausą taptų "Volungės" nariais. Yra svarbu, kad visos mūsų finansinės institucijos jį remtų, o visuomenė jos pastangas nuolat skatintų. Butų idealu, kad "Volunge" galėtų aplankyti visas Kanados lietuvių apylinkes. Daina labiausiai gaivina lietuvių širdį ir kelia tautinius jausmus. Ačiū "Volungei", ačiū Daliai Viskontienei.

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontose

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Luby. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Aukos VIII tautinių šokių šventei

(Tęsinys)

\$1,000: Kredito kooperatyvas "Parama" (papildė iki \$2,000); \$500: H. Steponaitis, O. Delkus; \$300: St. Catharines "Nemuno" likvidacinė komisija per J. Šetiką; \$250: Hamiltono Dofasco; \$200: L. E. Adomavičius, J. B. Danaičiai, dr. D. Naikauskas, dr. A. L. Pacevičius, KLB Oakvillės apylinkės valdyba; \$122: A. T. Žebertavičiai, dr. A. Butkus, Tėvai pranciškonai Kennebunkport; \$100: K. Lukošius, P. L. Krilavičiai, KLB moterų draugijos Hamiltono Aušros Vartų parapijos skyrius, L. V. Kybartai, E. Ališauskienė, G. P. Breichmanai, V. Z. Matukaičiai, B. Janauskas, A. S. Matulionas, J. Starkevičius, P. V. Jankaitis, Šv. Kazimiero parapija Windsor, J. O. Mickai, A. A. Krakaičiai, J. Žiūraitis, V. Rudaitis, K. Budrevičius, a.a. St. Jakubausko atminimui aukojo M. Jakubauskienė; \$99.14: E. R. Namikai; \$55: L. V. Petrušaitis.

\$50: L. A. Rudis, J. J. Kamaičiai, D. Kekys, J. E. Bubnys, V. M. Kazlauskai, F. Urbaitis, E. J. Ma-

žulaičiai, V. Pauliukienė, A. Pukas, L. G. Vyšniauskai, St. Gailevičius, S. S. Vasiliauskienė, J. Liaugminas, P. Sidaras, J. Tamošiūnas; \$40: Timermanų šeima; \$30: A. Jasiukas, St. Pakauskas, dr. Č. Kuras, P. Bružas.

\$25: A. V. Paulioniai, J. J. Šarūnai, V. Gustainienė, S. Janušonis, P. Polgrimas, J. Staigaitis, A. Lukas, I. P. Zubai, C. Tiškevičius, V. Montvilas, A. Godelis, E. I. Punkriai, B. Sapjonis, J. Palys, J. A. Gudavičiai, J. M. Kizis, A. Juškauskas, J. Dagys, J. T. Povilauskai, KLB Vankuverio skyrius, Z. Linkevičius, A. Aulinskas, M. A. Kuolas, V. Pulkauninkas; \$20: P. H. Spilchak, A. Saulis, E. Sturm, A. Langas, F. Čėčys, E. B. Barisas, M. Leduc, J. Giedriūnas, G. Corruthers, R. Bulovas, Andersonų šeima, C. Domenta, J. Adomaitis, A. Vaičieliūnas, H. Vaičieliūnas, L. Moorby, A. Vaičieliūnas, I. McKenna, J. Vėgelis, R. Dementavičius, M. Krivickas; \$15: P. Eidukas; \$10: V. Mačiūnas, A. Šetikas, J. Žemaitis, A. Kriščiūnienė, V. Zubas, J. Dainora, V. Benišius, V. Barisas, A. Taut-

kevičius, G. Vindašius, L. Leparskas, R. Dumčius, kun. K. Simaitis, S. Naikauskas, B. Baleišis, P. Kairys, E. Schemaitat, A. Smilgys, A. Kenstavičius, E. Gumbelis; \$5: V. Satkus, P. Meškauskas, J. Vyšniauskas, G. Gudaitis, V. Tamošenko, J. Kazlauskienė, R. Harvie, J. Pečiulis, A. Goranson; \$3: M. Artis, \$2: V. Kaulius.

Aukotojų sąrašai, už aukas nemažesnes kaip \$25 ir gautas iki gegužės 15 dieną, yra paskelbti šventės leidinyje. Aukos gautos po šios datos paskelbti negalėjome, nes leidinys buvo jau atspausdintas. Visiems jau parėmusiems Tautinių šokių šventę nuoširdžiai dėkojame. Laukiame, aukų iš tų, kurie dar žadate paremti.

Lešų telkimo komisija Kanadoje

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus A. Pienys 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Aukos VI PLJ kongresui Australijoje

Kredito kooperatyvas "Parama" – \$4000; Hamiltono lietuvių bankelis "Talka" – \$3000; Priskelimo parapijos kredito kooperatyvas – \$3000; Toronto Lietuvių namai – \$1750; KLB Hamiltono apylinkė – \$600; Montrealo LJS atstovai Danius Piečaitis ir Shirley Ann Mikalnis – \$500; V. Stančūnas – \$500; KLB St. Catharines apylinkė – \$311; Hamiltono Aušros Vartų parapija – \$200; Lietuvių liutoronų parapija Torontose – \$150; E. J. Bumeisteris – \$150; KLB Wasaga-Stayner apylinkė – \$140.

\$100 aukojo: dr. S. A. Kazlauskai, dr. Gailius Skrinskas, dr. J. A. Sungailos, dr. O. D. Gustainienė, KLKM draugijos Priskelimo parapijos skyrius, P. J. Pacevičienė, Jonas Sungaila, Dainius Vaidila, dr. J. M. Uleckai, V. Kramilius, KLB Sault Ste. Marie apylinkė, S. Paciušas, dr. Liuda Leknickienė ir Z. S. Matukaitis.

Kitos aukos: Algis Šeškus – \$80, B. Romeikienė – \$50, Danutė Lukavičiūtė – \$50, A. Mingėla – \$50, Henrikas Nagys – \$50, R. ir D. Lapai – \$50, dr. R. Saplys – \$50, Teodoras Stanulis – \$50, P. V. Jankaičiai – \$50, prel. Pranas Gaida – \$50, Vincas Sinkevičius – \$50, A. Brazys – \$50, KLB Wellando apylinkė – \$48, A. Erstikaitis – \$40.

Vajaus komitetas dėkoja visiems prisidėjusiems prie šio darbo, ypač aukotojams, kurie labai dosniai parėmė tokį svarbų jaunimo renginį.

Marija Uleckienė-Arštikaitė, Aukų rinkimo vajuos vedėja Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo statybai aukos

\$1000 – N. N.; \$500 – Smith Monument Co; \$100 – V. ir E. Januskai, E. Švėgžda, B. Navalinskas, G. ir V. Butkai, J. ir O. Mickai, J. ir M. Januskai, P. ir J. Mališauskai, K. Čiurlys, \$50 – Z. ir A. Gedinai, P. ir A. Jurkšaičiai, A. ir B. Petrylai, J. Pikelis, \$30 – P. Čėčys; \$25 – O. ir P. Dabkai; \$20 – J. Rinkūnienė, Alb. Mašalas, V. Kalendrienė, M. Iškauskas, E. Aleksa.

Aukos gautos per St. Jokubaitį.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė 1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų) Priima pacientus pagal susitarimą Telefonas 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

Religinio koncerto Apriškimo šventovėje Niujorke dirigentas VIKTORAS RALYS ir sol. RASA BOBELYTĖ

Marlin Travel

Mielai patarnaujame parūpindami viešbučius, keliones lėktuvais ir traukiniais, slidinėjimų išvykas, grupines ar savarankiškas keliones, atostogas vilose, kelionių draudimus ir t.t.

Visais kelionių reikalais skambinkite

Raimundui Valadkai tel. 279-4235 (vakarais) arba tel. 231-1061, 2959 Bloor St.W., prie Regent treats you royally! Royal York. REGENT HOLIDAYS

Marlin Travel Marlin Travel

Kviečiu keliauti į Lietuvą

Š. m. liepos 18 iki rugpjūčio 1 d.

Kaina 2,150 dol. Apsiuimu atlikti įvairias paslaugas. Kreiptis: Sandra Pakulis, 6885 L'Assomption Blvd., Montreal, P.Q. H1T 2N4 Telefonas: (514) 259-5627

Vyskupo P. Baltakio, OFM, lietuviškos pastoracijos simpoziumo ir sielovados tarybos steigiamo posėdžio DARBOTVARKĖ

1988 metų liepos 1-2 d.d.
Prisikėlimo parapijos parodų salėje
Toronto, Ontario, Kanada

Liepos 1, penktadienį, 9.30 v.r.

- I. Vyskupo P. Baltakio, OFM, žodis – "Dabartis"
- II. Referatai ir diskusijos
  - Šv. Rašto krikščioniškos bendruomenės sąvoka ir jos atspindys lietuviuose, referuoja *Aldona Zailskaitė* – M Div. dėsto šv. Raštą Calumet kolegijoje, Čikagoje
  - Tikinčiųjų rolė šiandienos bažnyčioje, referuoja *Jonas Abromaitis* – M Div. religinio auklėjimo skyriaus vedėjo pavaduotojas Kanados vyskupų konferencijoje Otavoje Pertrauka
- III. Įžvalga į rūpimus pastoracinius klausimus – diskusijos
  - a. Šeima ir vaikų auklėjimas – *Gabija Petrauskienė*, Toronto
  - b. Parapijos ir tikinčiųjų išjungimas – kun. *A. Saulaitis, S.J.*, Čikaga
  - c. Diakonai ir dvasiniai pašaukimai – *Almis Kuolas*, Los Angeles
- IV. Susikaupimo valandėlė – malda Kavutė

Liepos 2, šeštadienį, 9.30 v.r.

- I. Vyskupo P. Baltakio, OFM, žodis – "Ateitis"
  - a. Sielovados tarybos apimtis ir užduotys
  - b. Narių priėmimas
  - c. Sielovados tarybos steigimas
- II. Pastoracinių sričių pasitarimas – gairės ateities
  - a. Dalyviai pasiskirsto būreliais 30 min. svarstybos
  - b. Visų sričių svarstybų santrauka plenumui
- III. Vykdomojo vieneto sudarymas
  - a. Generalinio sekretoriaus, reikalų vedėjo, sekretoriato sudėtis
  - b. Vykdomojo vieneto veiklos būdas
  - c. Vykdomojo vieneto narių rinkimai
- IV. Susikaupimo valandėlė – malda Kavutė

A+A

ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI

Montrealyje mirus,

jos vyrui DAINIUI, dukrelėm – AIDAI ir LANAI, tėveliam – ALESEI ir PIJUI, sesutei LAIMUTEI, broliui RIMANTUI su šeimomis reiškiamu nuoširdžią užuojautą –

Irena ir Augis Navickai

A+A

ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI

mirus,

jos vyrui DAINIUI, dukrom – AIDAI ir LANAI, tėvams – ALESEI ir PIJUI, seseriai LAIMUTEI, broliui RIMANTUI su šeimomis reiškiamu gilią užuojautą –

*Aldona ir Jonas Vaškevičiai
Dalia Vaškevičiūtė
Janina Vingelienė ir dukros*

A+A

RIMVYDUI ADOMAVIČIUI

staiga mirus,

jo tėvelius – JIEVĄ ir LEONĄ, brolių JURGĮ su šeima, kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

*Kun. Algimantas, Rūta, Rita Žilinskai
Uršulė Bleizgienė
Loreta ir Andrius Dalindos*

A+A

RIMVYDUI ADOMAVIČIUI

mirus,

jo tėvams JIEVAI ir LEONUI, broliui JURGIUI ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi –

*Marija Balčiūnienė
Ona ir Vytautas Baltučiai
Anelė ir Klemensas Žukauskai*

1987 m. "Vilniaus" pavidalo burmistras A. RAŠYMAS ir iškilioji lietuvaite G. JONYTĖ Nuotr. St. Dabkaus

Lenkai okupuotoje Lietuvoje

Lenkijoje veikia draugija "Polonia", kurios tikslas yra palaikyti ryšius su užsienyje gyvenančiais lenkais. Ši organizacija, kaip ir Lietuvoje veikianti "Tėviškės" draugija, visų pirma kreipia dėmesį į Vakarų pasaulyje gyvenančius tautiečius. Jie yra skatinami lankyti Lenkijoje, kur turi palikti ne mažiau 10 dolerių į dieną. Į Sovietų Sąjungoje gyvenančius lenkus, kurių daugumą sudaro išvežtieji arba jų vaikai, nebuvo kreipiamas jokio dėmesio – jie dolerių neturi. Lenkų skaičius Sov. Sąjungoje nuolat mažėja. Jų daug išmirė dėl žiaurių Sibiro tremties ir koncentracijos lagerių sąlygų, kiti nutautėjo dėl stokos santykių su kitais lenkais arba mišrių vedybų. Kai "Polonia" generaliniam sekretoriui Josef Klasi yra padaromas priekaištas dėl sunkios lenkų padėties Sov. Sąjungoje, jis turi paruošti atsakymą, kuriame kalba apie Lietuvos lenkus: "Pvz. Vilniuje yra gyva lenkų veikla. Yra lenkiški teatrai, artistiniai ansambliai, šventovės, norime kartu su sovietų valdžia užtikrinti šiai grupei tolimesnės galimybės mokytis lenkų kalbos, pristatyti jiems lenkiškas knygas. Yra galimybė praplėsti turistinius ir šeimyninius kontaktus".

Apie lenkus Kazachstane jis nieko nepasakė, tačiau kas liečia Lietuvą nedaug suklydo: niekur kitur Sov. Sąjungoje lenkai neturi tiek teisių, kaip Lietuvoje.

Apie lenkų kalba leidžiamą dienraštį "Czerwony Sztandar", folklorinius ansamblius, lenkiškas mokyklas ir mėgėjiškus teatrus jau buvo šio savaitraščio skiltyse rašyta. Tėka dar pastebėti, kad Vilniaus spaudos kioskai yra pilni lenkų spaudos iš Lenkijos liaudies respublikos: čia gaunami dienraščiai "Trybuna Ludu", "Żolnierz Wolności", įvairūs žurnalai; knygyne "Draugystė" yra gana daug lenkiškų knygų, kine "Planeta" yra beveik be išimties rodomi lenkiški filmai.

Lenkai organizuojasi

Nors valdiška Lenkijos spauda ir kalba apie dideles lenkų laisves Lietuvoje, tačiau Lietuvos lenkai esama padėtimi nėra patenkinti. Šių metų pavasarį Vilniuje įsisteigė neoficiali lenkų organizacija, kuriai greičiausiai bus duotas vardas "Wilenszczyzna". Kol kas ji vadinasi "visuomeniška ir kultūrinė lenkų draugija Lietuvoje". Steigiamajame susirinkime vienbalsiai buvo išrinkta organizatorių pasiūlyta valdyba. Ši draugija žada reikalauti daugiau lenkiškų mokyklų, Vilniaus universiteto humanitariniam fakultetui polonistikos skyriaus, lenkiško kultūros žurnalo ir

kultūrinės autonomijos Šalčininkų ir Trakų rajonuose. Lietuvos kompartijos centro komitetas svyruoja dėl šios organizacijos įteisinimo. Greičiausiai yra laukiama, kaip Maskva pasiels su šovinistine, irgi neoficialia, rusų organizacija "Pamiat".

"Vilnija"

Norėdami atsverti šios lenkų organizacijos įtaką, Vilniaus lietuviai irgi steigia organizaciją, kuriai žadamas duoti "Vilnijos" pavadinimas. Šios draugijos tikslai yra apibūdinti įstatų projekto pirmojoje dalyje:

"Vilnijos" draugija – savanoriška visuomenės bendrija, kurios tikslas – plačiau pažinti, tirti, įprasminti ir įjungti į bendražmogiškųjų vertybių sferą Vilniaus ir Vilnijos, besitęsiančios beveik nuo Daugpilio iki Suvalkų, istoriją bei kultūrą: puoselėti ir skleisti čia susiformavusias kultūros vertybes; remti kultūrinį sąjūdį, padėti Kultūros ministerijai ir Liaudies švietimo komitetui, vietinėms deputatų taryboms atskleisti Vilnijos gyventojų prigimtinio etnos

vertybes ir jų išsaugojimo reikšmę Lietuvos ir visos žmonijos kultūrai; ruošti šio regiono kultūros ugdymo programas ir dalyvauti jas įgyvendinant. Ypatingą dėmesį skirti lietuvių kalbai – tradiciniams ir kultūriniam bendradarbiavimui stiprinti. Draugija sieks padėti dalintis ilgaamžėmis kultūros vertybėmis lietuvių, baltarusių, lenkų, rusų, latvių, žydų, karaimų, totorių ir kitų tautų atstovams, prisidėti prie jų specifinių kultūros poreikių tenkinimo, bendraudama su vietos valdžia, Tarybų Sąjungos kultūros fondo skyriais, mokslo ir kultūros įstaigomis; joms padės tirti, puoselėti ir populiarinti gretimų Lietuvos TSR, Baltarusijos TSR, Latvijos TSR ir Lenkijos LR rajonų tautybių kultūrą Lietuvoje ir Lietuvos kultūrą Baltarusijoje, Latvijoje ir Lenkijoje. Draugija rūpinsis skelbti surinktus duomenis ir tyrimų rezultatus spaudoje ir kitomis informacijos priemonėmis. "Vilnija" nagrinėja ir puoselėja lietuvių mokslo ir kitų panašių draugijų patirtį ir palikimą. J.B.

(Bus daugiau)

A+A

ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI

Montrealyje mirus,

jos vyrui DAINIUI, dukrelėm – AIDAI ir LANAI, tėveliam – ALESEI ir PIJUI, sesutei LAIMUTEI, broliui RIMANTUI su šeimomis reiškiamu nuoširdžią užuojautą –

Stasys Kalytis

MIELAI SESUTEI

A+A

DALYTEI BALIŪNAITEI

dar taip jaunai iškeliavusiai amžinybėn,

BIRUTĘ LAPINSKIENĘ su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

J. O. Ažubaliai

S. E. Tolvaišos

V. O. Marcinkevičiai

J. A. Kuncaičiai

A. J. Bacevičiai

G. Baliūnienė

O. Dementavičienė

G. Vaitkienė

P. J. Gurkliai

P. O. Derliūnai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išėjimoje!"**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

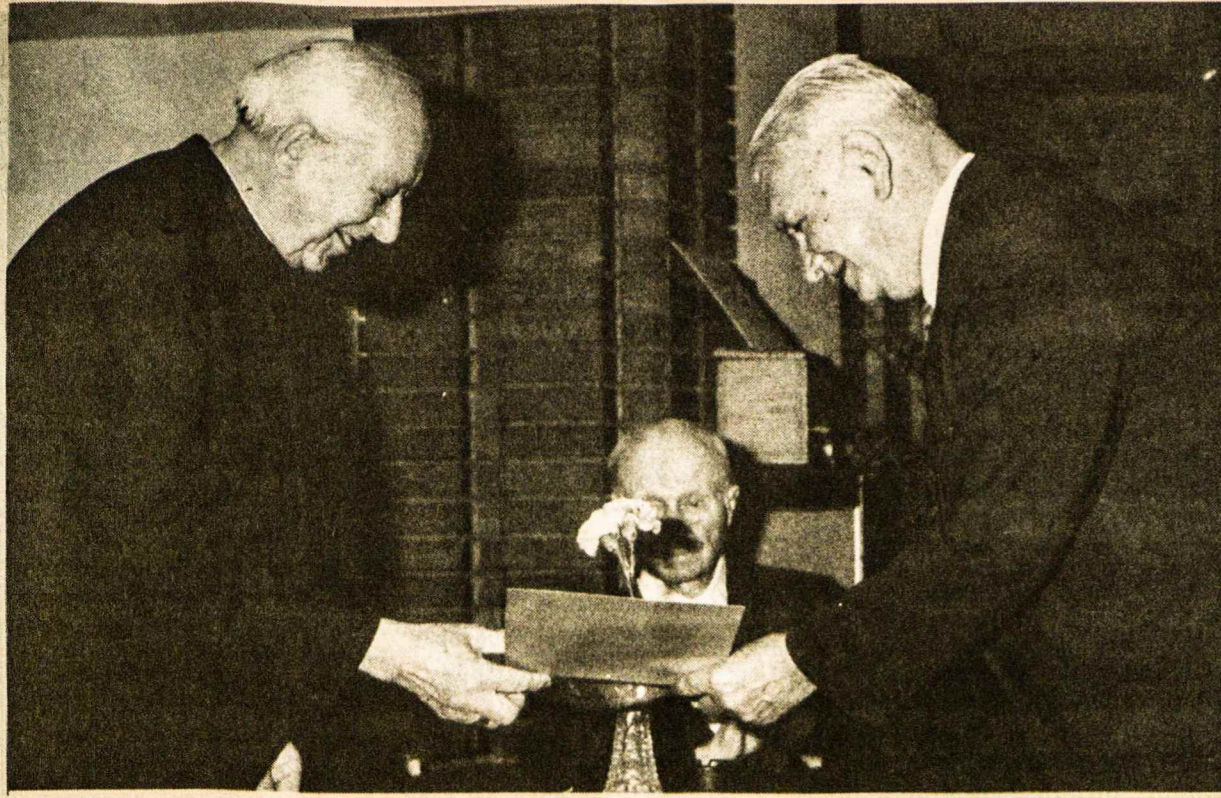
Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Hon. Lucien Bouchard
Secretary of State of Canada

L'hon. Lucien Bouchard
Secrétaire d'Etat du Canada

Canada

Knygos „Kaišiadorių vyskupija“ sutiktuves, suorganizuotos Akademio skautų sąjungos gegužės 13 d. Jaunimo centre Čikagoje. Autorius BRONIUS KVIKLYS įteikia padėkos lapą sveikintojui ir bendradarbiui vyskupui VINCENTUI BRIZGIUI

Lietuvių rūpesčiai menui

ALG. GUSTAITIS

Los Angeles, Kalifornijoje, nuo 1956 m. veikiantis Dailių menų klubas gegužės 21 d. turėjo gausų susirinkimą tuometinio pirmininko archt. Rimo Muloko ir Rūtos Mulokienės namuose. Pirmą kartą pas juos atsilankiusieji stebėjosi aplinkos erdve, didumu, architektūriniu ir lietuvišku grožiu ne vien pastate, bet ir paveikslais, skulptūromis ir kitkuo. Ten viskas lietuviška, net prie baro patarnautojai, maisto atnešėjos, automobilių numeriai turi lietuvišką sudėstytas raides su lietuviškais vardais. Nepavyko išaiškinti, ar prie vartų sargybiniai lietuviai. Spėjome, kad padangėje skraidęs malūn-

sparnis galbūt pagamintas lietuviškose dirbtuvėse... Kaip vienas pasakė: „Klausykite, tegul ir amerikiečiai kuo nors pasirodo...“

Susirinkimą pradėjo Rimas Mulokas, pasiūlęs išklausyti dviejų į Dailių menų klubą norinčių įstoti narių raštiskus pasisakymus. Dail. Ona Dokalskytė-Paškevičienė pasikaitė savo vyro dail. Mykolo Paškevičiaus ir jos pačios „credo“. Mykolo Paškevičiaus, tarp kiktio, pareiškta: „Mano principas mene yra tarp grafikos ir tapybos. Jei laikysime baltą ir juodą, tai tapyba yra tonas, harmonija spalvų. Aš vienių tas dvi meno išraiškas viename tikslu, todėl mano darbus galima priskirti lygiai tapybai, kaip ir grafikai, nes ši forma atsako į mano skonio reikalavimus“. Pats dail. Mykolo Paškevičiaus pasisakymas apie meną žymiai ilgesnis.

Dail. Ona Dokalskytė-Paškevičienė mokėsi Panevėžio gimnazijoje pas savo meno mokytoją skulptorių Juozą Zikarą. Teko palikti Lietuvą, ir mokslą tęsė Vitebsko meno mokykloje, vėliau dar kitur. Iš jos pasisakymo: „Kiek aš matau, žmogus yra spalvai spalva, kuri paveikta šviesos, kas minutė keičiasi. Mėgstu žmogų. Mėgstu stebėti jo charakterį, judesius ir nuotaikas pasikeitimą, nes su šiomis ypatybėmis keičiasi ir spalvos. Siekdama pagauti žmogaus charakterį savo paveiksluose noriu apie tą asmenį šį tą pasakyti“.

Abiejų dailininkų Paškevičių pasisakymai apie meną išklausyti su dideliu dėmesiu. Po to Dailių menų klubo narių dail. Janina Leškienė pasakė apie abiejų Paškevičių meną. Menkiaus pažinusiųjų gal net nemačiusieji Paškevi-

čių paveikslų galėjo jų kūrybą stebėti iškabintuose ant sienų paveiksluose. Abiejų dail. Paškevičių pasisakymai įdėti į DMK metraščių. Tas pats bus padaryta ir su J. Leškienės pasisakymu, kai jis bus paruoštas.

Pirmininkaujantis kvietė pasisakyti apie naujai įstojančius Dailių menų klubo narius. Pagal sėdėjimo eilę pradėjo Bronys Raila. Iki šiol Dailių menų klube vyravo literatai, dabar vyksta pasikeitimai, nes iš mirstančių literatų vieton nepakankamai yra naujų asmenų, linkusių domėtis ir kai ką parašyti lietuviškai. Kur kas lengviau kitokių sričių menininkams, kaip čia matėme ir girdėjome du lietuvių dailininkus, iki šiol tik iš toliau stebėjusių DMK veiklą. Jam kaip panevėžiečiui dar net atskirai smagu, nes didėja panevėžiečių skaičius, o savas parapijas myli visi, net ir rečiau į maldos namus užeinantieji. Matomi darbai neapgauna. Tebūna draugystė ilga.

Alė Rūta džiaugėsi erdve aplinka, dail. Paškevičių pasisakymai buvę įdomūs. Gėrėjosi menu. Toliau savo išpuodius pareiškė Bernardas Brazdžionis, Elena Tumienė, dr. Marija Gimbutienė, dr. Monika Lemberdienė, Algirdas Gustaitis, Pranas Gasparonis, Edmundas Arbas, Dana Mitkienė ir kiti.

Neatsiradus priešiška pasisakiusių, Mykolas Paškevičius ir Ona Dokalskytė-Paškevičienė vienbalsiai priimti nariais į Dailių menų klubą. Gera proga kilstelti šampano taure. Dar po kitokių pakolbių šeimininkai Mulokai skaniai pavaišino.

Sutemus, įvyko antroji Dailių menų klubo susirinkimo dalis. Pirmininkaujantis Rimas Mulokas pranešė, kad sekančiu DMK pirmininku bus Algirdas Gustaitis. Buvo susirinkime sveikyti tarp jų a.a. gen. Stasio Raškio dukte su vaikaite. Rimas Mulokas parodė daug skaidrių, vaizduojančių jo suprojektuotus, pastatytus naumus, dažniausiai didelius, net turinčių po kelis dešimčių butų. Daugelis šiame DMK susirinkime padarytų pasikalbėjimų įrašyta į vaizdažuostę, čia pat net du kart parodytą televizijoje, patys save galėjo pamatyti, išgirsti.

Atsiųsta paminėti

VARPAS, (žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuviybei). Redaktorius — Antanas Kučys. Leidžia Varpininkų filisterių draugija.

I LAISVE Nr. 102 (139) lietuvių politikos ir kultūros žurnalas. Leidžia lietuviai fronto būčiai tris kartus į metus. Redaktorius — Juozas Baužys. Spaudė „Draugo“ spaustuve Čikagoje.

LITUANUS 1988 Volume 34 Nr.2 Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences. Editor of this issue: Antanas Klimas, University of Rochester.

TĖVYNĖS SARGAS Nr. 3 (68). Politikos ir kultūros žurnalas. Leidžia Popiežiaus Leono XIII literatūrinis fondas. Redaktorius — Algirdas J. Kasulaitis. Spaudė Pranciškonų spaustuve Brooklyne.

Skambės „Svajonių aidai“

J. MAŠANAUSKAS

Koncertai trijuose kontinentuose, dešimtyje valstybių, per tris mėnesius apkeliavimas beveik viso pasaulio? Atrodo nuostabu? Nejmanoma, neįgyvendinama? Su jaunatvišku užsidegimu ir per paskutinį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje įgytu patyrimu viskas įmanoma!

Tokią koncertų seriją atliks Melburne sudaryta vokalinių-instrumentinė grupė „Svajonių aidai“, palaiminta Kanadoje esančios Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos ir jos pirm. Alvydo Saplio. Jaunimo kongrese buvo padaryta daug nutarimų, siekiančių pagyventi tarpkongresinę Jaunimo sąjungos ir iš vis jaunimo veiklą. Tokia idėja koncertui kilo buvusiam VI PLJ kongreso pirmininkui Henriui Antanaičiui, ruošiantis jaunimo kongresui. Išrinkus naują Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybą, Henrikas savo idėją svarstė su valdybos nariais ir gavo jų principinį sutikimą. Kongreso stovyklos programos vadovė Birutė Prašmutaitė apsiėmė vadovauti „Svajonių aidų“ koncertams bei jų kelionėms.

Kas yra „Svajonių aidai“? 1986 metais JAV ir Kanadoje, taip pat ir Australijoje labai sėkmingai koncertavo Australijos lietuvių mizikinis vienetas „Svajonės“. Iš to atsirado pradžią „Svajonių aidams“. Dvi „Svajonių“ dalys yra naujajame vienete. Virginija Bruožytė ir Zita Prašmutaitė. Virginija savo muzikinį išsilavinimą pradėjo su mama dainuodama liaudies dainas. Būdama penkerių metų ji jau dainavo Melburno lietuvių scenoje. Sekė visa eilė pasirodymų Melburno ir visos Australijos lietuvių parengimuose bei koncertuose. 1979 metais pradėjus formalią muzikinį išsilavinimą, Virginija pernai baigė Melburno universitetą, gaudama bakalaurą laipsnį iš muzikos Bachelor of Music — Honors in Music Performance. Prieš porą metų pradėjo dainuoti Viktorijos operoje. Virginijos veikla lietuviškame gyvenime nesiribojo dainavimu. Ji lankė lietuvių šeštadieninę mokyklą, baigė lituanistinius kursus, aktyviai dalyvauja Skautų akademikų sąjungoje ir Jaunimo sąjungoje.

„Svajonių aidų“ akompaniatorė Zita Prašmutaitė yra niekad nepavargstanti palydovė Melburno chorams ir solistams. Be jos neapsieina Australijos lietuvių dienos, įvairios bažnytinės šventės, koncertai, minėjimai. Su Melburno Dainos sambūriu Zita dalyvavo V-j Pasaulio lietuvių dainų šventėje Toronte 1986 metais Zita su „Svajonėmis“ koncertavo dvilykoje JAV ir Kanados miestų. Ji yra kompiuterių specialistė, turinti Melburno universiteto (Bachelor of Sciences) bakalaurą laipsnį.

Trejų metų Arūnas Bruožis jau padėjo sesutei scenoje savo vaikišku balseliu dainuoti lietuviškas liaudies dainas. Dešimties metų pradėjo mokyti skambinti gitara, paaukęs grojo įvairiuose jaunimo or-

kestruose ne tik gitara, bet ir saksofonu. Šiuo metu Arūnas groja Melburno lietuvių jaunimo orkestre „Dabar“. „Svajonių aidai“ Arūnui teikia galimybę ne tik groti gitara, bet ir padėti Virginijai savo sodriu antro tenoro balsu.

Tomas Zdanis akordeonu pradėjo groti būdamas šešerių metų. Vėliau perėjo į būgnus. Šioje šakoje tobulinosi pas kelis mokytojus. Jau prieš porą metų padėjo „Svajonėms“ Australijos koncertų kelionėse ir groja su orkestru „Dabar“. „Svajonių aidams“ Tomas pritaris būgnais.

„Svajonių aidai“ per paskutinius penkis mėnesius intensyviai dirbo, ruošdami repertuarą, įrašydami dainas į juosteles, pratindamiesi scenoje. Jų darbo vaisiais pirmiausia pasigėrė Australijos lietuviai. Pietų Ameriką jie pasieks rugšėjo pradžioje, o JAV — rugšėjo pabaigoje. Spalio pabaigoje bus Kanadoje, gruodžio pradžioje — Europoje.

„Svajonių aidų“ koncertai vyks Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos rėmuse. Jų tikslas pagyventi Jaunimo sąjungos veiklą ir pradėti garsinti VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyks Pietų Amerikoje 1991 metais. Visas iš koncertų gautas pelnas eis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai.

Pradinis „Svajonių aidų“ koncertų planavimas vyksta Australijoje, bet įvairių kraštų Jaunimo sąjungos prisidės koncertų organizavimu savo kraštuose. Vietinis jaunimas bus įtrauktas atskirose vietovėse, atliekant paruošiamuosius koncertus darbus. Tikimasi, kad „Svajonių aidų“ koncertai turės tokį pat pasisekimą, kokį turėjo pirmtakės „Svajonės“. Vyresnio amžiaus menininkams traukiantis iš aktyvaus dalyvavimo scenoje, reikia džiaugtis jaunimo rodoma iniciatyva.

R. STEPULAITIS

Paparcio žiedas

Ta vasaros naktį skubėjau, grįžau aš namo tamsumoj — aplinkui žiedai kvepėjo miksely ir lankoj.

Buvau aš močiutę aplankęs, priklausęs dainų iš praeities gilios, rūkai laukuose sklaidėsi aplinkui, prisėdau pavargęs ant žemės drėgnos.

Sapnai man apsupo akis... aš keliavau pasaulį svetimam — tenais degė šventoji ugnis ant laužo Perkūnui amžinam.

Ten vaidilutės vandenį nešė, kariai išėjo žvangindami ginklus, kunigaikštis mane vidun paprasė, uždarė pilies vartus.

Mačiau aš ten pasakų grožį, blizgantį auksą ir pasleptus turtus, tikiai aš paliečiau negalėjau — juos saugojo geležinis vilkas baisus.

Vaidai vienas po kito keitės, — tarsi išbudo senovės praeitis, čia protevių vėles išsejo, čia buvo griuvėsiai, senoji pilis.

Gal tai buvo tik sapnas... kuris mane į tą šalį viliojo, — o gal paparcio žiedas užburtas buvo užkrius ant mano kojų?...

Prašvito rytas — saulė tekėjo, čia Vilijos krantas, trys kryžiai, pilis, raso lašeliai ant žolės blizgėjo, buvo Švento Jono naktis...

Australijos lietuvių jaunimo muzikinis vienetas „Svajonių aidai“. Iš kairės: Zita Prašmutaitė, Virginija Bruožytė, Arūnas Bruožis ir Tomas Zdanis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dr. Vinco Kudirkos monografija, parušta žurnalisto Aleksandro Merklio, jau renkama M. Morikūno spaustuveje Čikagoje. Knyga bus gausiai iliustruota, plačiai atspindinti didįjį varpininką, carinės Rusijos priespaudą. Monografiją išleis Vydūno jaunimo fondas, talkinamas dr. V. Kudirkos giminių ir kitų rėmėjų JAV. Monografijos sutiktuvės numatytos sekanti rudenį.

„Ateities“ literatūros fondas Čikagoje yra paskelbęs naujų narių vajų. Jais gali tapti kiekvienas grožinės lietuvių literatūros skaitytojas, susirūpinęs jos ateitimi. Metinis nario mokestis — \$25, studijuojančiam jaunimui — \$10. Naujieji nariai savo adresą ir metinį mokestį turi atsiųsti Vakarei Valaitienei, 7215 So. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Fondo nariai nemokamai gauna visas jo išleistas grožinės literatūros knygas, gali pigesne kaina užsiprenumeruoti specialius leidinius. Šiemet „Ateitis“ išleido dvi pirmąsias Kazio Almeno detektyvinės trilogijos knygas — „Saugi skatiku“ ir „Palangoj dar lyja“. Trečiam detektyvinės serijos romanui K. Almenos 1987 m. v. v. sarą rinko medžiagą Kaune. „Ateities“ literatūros fondas taipgi netrukus išleis ir pirmąjį Jono Aisčio raštų tomą. Raštai turės keturis toms, redaguojamus Alfonso Nykos-Niliūno ir Antano Vaičiulaučio. Pirmajame tome bus surenkta poėtinis J. Aisčio palikimas.

Lietuvių dailės muziejaus, linojaus valstijoje oficialiai įregistruoto Lithuanian Museum or Art vardu, susilaukė Čikagos lietuvių. Muziejų įsteigė trys lig šiol atskirai veikusios institucijos: M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre, Lietuvių tautodailės institutas ir Lietuvių dailiojo meno institutas, priklausantis JAV lietuvių fondui. Jos kiekviena į naujojo Lietuvių dailės muziejaus tarybą paskyrė po tris direktorius. Tarybos pirmininkas yra Emilijus Holenderis, valdybos — dr. Gediminas Balukas, direktoriai ir valdybos nariai — Vanda Alekniene, Petras Aleksa, Marytė Černiūtė, Vida Rimienė, Laima Trinkūnienė, Algis Janušas, Povilas Krutulis ir Adolfas Markelis. Muziejaus veikla rūpinsis Viktorija Kašubaitė-Matranga, Daiva Karužaitė ir Birutė Šontaitė, studijavusios dailę, jos istoriją, menotyrą. Lietuvių dailės muziejus pradžioje išskirs mažosios M. K. Čiurlionio galerijos salėje Jaunimo centre. Vėliau prie jos bus prijungtas ir muziejaus reikalams pritaikytas šalia esantis didžiulis kambarys. Lietuvių dailės muziejų turtingu padaro Lietuvių dailiojo meno instituto įsigyti keli šimtai dail. Prano Domšaičio darbų, keturiadsimt dail. Mstislavo Dobužinskio ciklo „Senoji Lietuva“ piešinių ir dvilika dail. Viktoro Petravičiaus grafikos kūrinių, kuriuos papildė apie 300 įvairių dailės darbų M. K. Čiurlionio galerijoje. Lietuvių tautodailės instituto tautiniai drabužiai bei kiti tautodailės rinkiniai.

Savo veiklą naujasis Lietuvių dailės muziejus pradėjo gegužės 6-22 d.d. Jaunimo centro M. K. Čiurlionio galerijoje surengta paroda „Religija lietuvių mene“. Lankytojų laukė: septyniolika P. Domšaičio tapybos darbų, vienuolika M. Dobužinskio piešinių, šeši V. Petravičiaus grafikos darbai, septynios Jurgio Daugvilos kopytėlės, religines apeigas vaizduojantis Pauliaus Augiaus medžio raizynas, Jokūbo Dagio Rūpintojėlių primenantį skulptūrą „Atleisk jiems, Viešpatie“, Telesforo Valiaus „Golgota“, Antano Rūkštelės nutapytas kenciančio Kristaus veidas, Liudo Vilimo „Rūpintojėlis“. Parodą atidarė muziejaus valdybos pirm. dr. G. Balukas, apie religinio meno raidą kalbėjo lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ. Žodį tarė ir menotyrininkė V. Kašubaitė-Matranga, naujojo muziejaus kuratorė. Trumpą lietuvių liaudies dainų programą atliko Balys Pakštas rageliu ir jo dukra Emilija Sakadolskienė kanklėmis. Buvo išleistas gražus šiai parodai skirtas leidinys su kūrinių pavyzdžiais, D. Karužaitės lietuviškai ir angliškai parašytu įvadu.

Vilniaus konservatorijos Klaidės fakultetų mokomasis teatras 120-tųjų Vydūno gimimo metinių proga klaipėdiečius pakvietė į jo veikalo „Ne sau žmonės“ spektaklius. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktoriai — Angelė Ignatavičiūtė-Petkevičienė, Gediminas Pauliukaitis, Egidijus Kupčinskas, Vitalija Šeškauskaitė. Mokomajam fakultetų teatrui vadovauja rež. P. Bielskis.

Lenkijoje viešėjo du Vilniaus instrumentalistai — klarnetistas prof. A. Budrys ir birbynininkas A. Smolskus. Jiedu liovavo Z. Zajonco diriguojuose Baltstogės filharmonijos simfoninio orkestro koncertuose. Juose skambėjo: K. M. Weberio „Pirmasis koncertas klarnetui ir orkestrui“, E. Balsio „Pirmojo koncerto smuikui ir orkestrui“ birbynei pritaikyta antroji dalis, A. Kačanausko „Tarrantella“, V. Juozapaičio „Sonata birbynei solo“. Pastarasis kūriny lenkams atskleidė plačias lietuvių liaudies instrumento galimybes. Šiuose koncertuose lenkams lig šiol negirdėjamieji birbynės muzika susilijo su galingais simfoninio orkestro garsais.

Aktualūs vaikų ir jaunimo literatūros uždaviniai buvo aptarti visuotiniame Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos posėdyje Vilniuje. Pranešimus padarė literatūros kritikas V. Auryla ir „Vyturio“ leidyklos vyriausiasis red. V. Pilius. Prieš trejus metus suorganizuota „Vyturio“ leidykla plečia literatūrinį jauniosios kartos skaitytojų akiratį, kasmet išleidama beveik pusantro šimto knygų vaikams ir jaunuliams. „Vyturio“ leidykloje dabar pradėdama leisti naują seriją „Sakalas“, apimsianti geriausias vaikų literatūros palikimo knygas. Netrukus pasirodys S. Daukanto, vysk. M. Valančiaus ir išėjusio prie Niujorko 1984 m. mirusio Stepo Zubarsko kūriniai. Mylėti savo kraštą ir gimtąją kalbą vaikus skatins naujų serijų „Gimtinė“ ir „Tėviškė“ knygos.

Rašytojo ir filosofo Vydūno atminimas 120-tųjų gimimo metinių proga amžintas Šilutės rajone: jo vardu pavadinta viena gatvė Šilutėje, atidengta memorialinė lenta gimtajam Jonačiui kaime ir paminklinis akmuo Kintuose. Kur yra J. Čiulados žuvininkystės ūkio centras. Kintuose Vydūnas mokytojavo 1888–1902 m., rinko liaudies dainas, žengė pirmuosius žingsnius literatūroje. Kintų parodų ir koncertų salėje surengtame minėjime mintimis apie Vydūną dalijosi V. Bagdanavičius, D. Kaunas bei kiti jo gyvenimo ir kūrybos tyrinėtojai. Pamario liaudies dainas atliko Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų folklorinis ansamblis „Vorūnė“. Buvo surengta Vydūno knygų ir jam skirtų dailės kūrinių parodėlė. Lankytojus ypač sudomino pirmą kartą parodyta Vydūno arfa, kurią Taline po ilgų paieškų surado vietiniai Estijos kraštotyrininkai.

Dvyliktoji Zigmo Gėlės-Gaidamavičiaus (1894–1912) premija už geriausią metinį poezijos debiutą įteikta Marijai Jurgelėvičienėi, pernai išleidusiai knygą „Dvišalis eismas“. Premiją yra įsteigęs Šiaulių rajono kolchozas „Už taiką“, jos laimėtojams ir laimėtojomis turintis Laureatų giraitę, kurią kasmet papildo jų pasodintas ažuolas ir liepai. Šį kartą jau dvyliką medelį — liepaite pasodino M. Jurgelėvičienė. Apie jos kūrybą kalbėjo literatūros kritikas V. Sveticas. Savo kūrinius skaitė naujoji laureatė M. Jurgelėvičienė, J. Kalinauskas ir ankstesnių metų laureatas V. Brazūnas. Pernai buvo įsteigta ir premija aktoriams, sėkmingiausiai garsinančioms poeziją. Maironio eilių bei liaudies dainų kompozicija programą papildė Šiaulių dramos teatro aktoriai Silva Povilaitytė ir Albertas Zmaila — šiemetiniai naujosios premijos laureatai. Šventės dalyviai aplankė ir gėlėmis papuošė Zigmo Gėlės kapą Sereikių kapinaitėse. Jie taipgi lankėsi ir Naisiuose, kur pernai Gaidamavičių name buvo atidarytas literatūrinis Šiaulių rajono muziejus. Jame telkiamas originalus literatūrinis medalių rinkinys. Kolchozas savo lėšomis žada išleisti Zigmo Gėlės poezijos rinkinį „Naisių kampelis“, iliustruotą medalių nuotraukomis. Tariamasi ir dėl šiauliečio Stasio Bulzgo pomirinto rinkinio išleidimo. V. Kst.

V. Mykolaičio-Putino drama „Valdovas“ birželio 25 d. Toronte vaidins Los Angeles dramos sambūris. Krešnos dukters Danguolės vaidmenį atlieka SIGUTĖ MIKUTAITYTĖ, Krešnos — VINCAS DOVYDAITIS, pasizymėje sambūrio aktoriai

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. .... 7 1/2 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. .... 7 3/4 %	nuo ..... 11 %
1 metų term. indėlius .... 7 3/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius .... 8 %	nuo ..... 11 %
3 metų term. indėlius .... 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. .... 9 1/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. .... 9 1/2 %	1 metų ..... 10 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. .... 9 3/4 %	2 metų ..... 10 3/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. .... 8 1/2 %	3 metų ..... 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .... 8 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. .... 9 1/2 %	1, 2 ir 3 metų ..... 10 %
RRSP-2 metų term. ind. .... 9 1/2 %	
RRSP-3 metų term. ind. .... 9 1/2 %	
Specialią taup. s-tą ..... 7 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą ..... 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. .... 7 1/2 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. .... 5 1/4 %	

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas sėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Pardudami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Primami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čią išleidžiama dolerių suma sparčiai auga. 1980 m. ji buvo pasiekusi pusę milijono dolerių, o dabar kasmet bilietams jau išleidžiama apie \$3,5 milijono. Kasdien kanadiečiai už loterijų bilietus sumoka beveik 10 milijonų dolerių. Loterijų karštingė labiausiai yra palietusi Britų Kolumbijos gyventojus. Padalinus ten per metus loterijų bilietams išleistą dolerių sumą, kiekvienam gyventojui, įskaitant net vaikus ir kūdikius, tenka po \$158,73. Ontario provincijos gyventojas tokioje statistikoje užima kuklesnę vietą su \$135,23. Rekordu betgi tampa bendra Ontario provincijoje loterijoms išleidžiama \$1,25 milijono suma. Loterijas Ontario provincijoje tvarko turizmo ir pramogų ministerija. Jų pelnas ne tik Ontario, bet ir visoje Kanadoje daugiausia panaudojamas mėgėjiško sporto reikalam.

Praėjusią savaitę netikėto smūgio susilaukė valdinė "Ontario Lottery Corporation" bendrovė su savo staigiu laimėjimu "Money Match" ir "Double

Dollar" loterijų bilietais, kurių laimikiai paaiškėja nusipirkus bilietą ir nagų nuskutus uždažytą bilieto dalį. Lig šiol buvo galvojama, kad niekas negali nustatyti, kas yra atspausdinta tų loterijų biliete po jų uždažyta dalimi. Tik ją nuskutus, turėjo paaiškėti, ar bilietas laimingas, ar ne, pati laimikio vertė. Šią teoriją sugriovė dienraštis "The Toronto Sun", perspėtas vieno pavarės nenorinčio atskleisti pramonėje naudojamo rentgeno techniko. Esą pramoninio rentgeno stiprioje šviesoje padarytos nuotraukos parodo, kas yra atspausdinta po uždažyta bilieto dalimi. Tai patvirtino ir dienraščio "The Toronto Sun" atlikti bandymai vienoje Oakvillės laboratorijoje: rentgeno deka galima iš anksto pasirinkti didžiausius laimikius turinčius bilietus, nenusukutus uždažytosios dalies. Apie tai painformuotos valdinės "Ontario Lottery Corporation" bendrovės direktorius Norman Morris tokį perspėjimą kelias dienas laikė dėmesio nevertu pokštu.

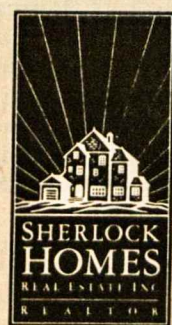
Pajudėta buvo tik tada, kai

BALDWIN BOOKS

Knygų antikvariatas anglų, lietuvių, prancūzų kalbomis
16 Baldwin Street, Toronto, Ont. M5T 1L2
Du bloki (į šiaurę nuo Art Gallery of Ontario, tarp McCaul ir Beverley gatvių).

Darbo valandos: antradienį – šeštadienį nuo 11 v. r. iki 6 v.v., sekmadienį nuo 12 v. iki 5 v.p.p.

Genius ir Dalia Procutos, telefonas (416) 593-5879

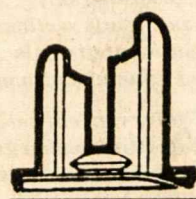

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Toronto miestas

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS KANADOS DIENA

1988 metų liepos 1, penktadienį

1988 m. liepos 1, penktadienį, atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus ketvirtadienio (birželio 30 d.) atmatų išvežimas bus atliktas birželio 29, trečiadienį.

Reguliarus penktadienio (liepos 1 d.) atmatų išvežimas bus atliktas birželio 30, ketvirtadienį.

Birželio 29, trečiadienį nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį — liepos 6 d.

PASTABA: Toronte yra 16 stiklinių ir metalinių indų perdėbimo sandėlių. Kovos mėnesį buvo surinkta 493 tonos laikraščių, 71 tona stiklų ir 17 tonų skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.

NEDĖKITE SUDAUŽYTŲ STIKLŲ ARBA KITŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS ATMATŲ MAIŠUS

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.

viešųjų darbų viršininkas

socialistų parlamentaras M. Farnanas surengė spaudos konferenciją Ontario parlamente ir tiksliai atspėjo keturių pramoninių rentgenų perfoto grafuotų bilietų laimikius. Viešai praskutus uždažytą tų bilietų dalį, buvo gauti rentgeno nuotraukos užfiksuoti duomenys. "Money Match" ir "Double Dollar" bilietų atšaukimą paskelbė "Ontario Lottery Corporation" direktorius N. Morris ir premjerą D. Petersoną pavadavęs finansų ministras R. Niksonas. "Ontario Lottery Corporation" bendrovė, atsiėmusi neparduotus bilietus, prarado apie aštuonis milijonus dolerių. Tų bilietų kiekvieną savaitę būdavo pardudama už penkis milijonus dolerių. Kiekviena "Money Match" ir "Double Dollar" loterijų laida turėdavo po 30 milijonų bilietų, kainuojančių po \$2. Kiekvienoje \$480,000 bilietų serijoje abi nuskutų bilietų loterijos turėjo tik po vieną didesnę laimikį: "Money Match" – \$50,000, "Double Dollar" – \$25,000. Buvo ir mažesnių laimikų iki \$2,500, bet jų skaičiaus nesutiko atskleisti "Ontario Lottery Corporation" direktorius N. Morris. Jis taipgi nutylėjo, kad už kiekvieną 480,000 bilietų seriją buvo gautama \$960,000, o stambiesiems laimikiams skiriama tik \$50,000 arba \$25,000. Nenuostabu, kad metinis valdinės "Ontario Lottery Corporation" bendrovės pelnas siekė \$460 milijonų. Direktoriaus N. Morris vis dar nėra visiškai tikras, kad pramoninio rentgeno nuotraukos atskleidžia jo "Money Match" ir "Double Dollar" bilietų paslaptis. Bendrovė savo bandymus atlieka specialioje loterijų laboratorijoje JAV.

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žeidė premjero T. Ozalo ranką. Daugiau žalos padarė policininkų šūviai į atentatininką, sukėlė paniką minioje. Kulkos sužeidė atentatininką ir keturiolika prie jo buvusių asmenų. Šeši buvo sužeisti panikos sukeltame bėgime. Laimėtoju tapo premjeras T. Ozalas, susilaukęs ovacijų už pareiškimą, kad tik Dievas tegali atimti gyvybę, ir užbaigęs savo kalbą su kraujuojančia ranka.

Skautų veikla

• "Romuva" 1988 m. jau atidaryta. Iki šiol įvyko šešios darbo iškylos. Vanduo įjungtas ir pradėta visa eilė remonto darbų. Stovykla buvo išnuomota keturiom dienom vienai mokyklai. Kita platesnio masto darbo išvyka planuojama liepos 9 d. šeštadienį. Dėl informacijos skambinti Kastyčiui Batūrai tel. 239-8986. J.D.B.

• Liepos 9-10 d.d. "Satrijos" ir "Rambyno" turtai ruošiasi išvykai į "Romuvą". Artėjant Tautinėi stovyklai numatoma pasirušimo programėlė ir visos kitos instrukcijos. Be to reikia peržiūrėti visas palapines ir paruošti TS. Kad viskas sklandžiau eitų, prašome tėvelius skautus-tes atvežti į "Romuvą". Kuo daugiau dalyvausime, greičiau padarysime ir tuo pačiu pasidžiaugsime gražia gamta.

• Į Tautinę stovyklą iš Toronto užsiregistravo 68 skautai-tės ir 7-nios šeimininkės. Tolimesnė Tautinės stovyklos informacija bus paskelbta vėliau šiame skautų skyriuje. M.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2 % už 90 dienų term. indėl.	
7 3/4 % už 6 mėn. term. indėlius	
7 3/4 % už 1 m. term. indėlius	
8 % už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
9 1/4 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
9 3/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
9 1/4 % už 1 m. term. pensijų planą	
9 1/2 % už 2 m. term. pensijų planą	
9 3/4 % už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-7 % kasd. palūkanų sąskaita	
7 1/2 % virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo ..... 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų ..... 10 1/2 %
2 metų ..... 11 %
3 metų ..... 11 1/4 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų ..... 10 %
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 65 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999 **232-2322**

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
allan BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

• atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius

• atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

• uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

SKAITYTOJAI PASISAKO

KŪRĖJAI IR KULTŪRININKAI

"T.Ž." Nr. 21 (1996) gegužės 24 d. laidoje atspausdintas Editos Nazaraite straipsnis "Kultūriniai mainai ir politika" yra sveikintinas, nes labai tiksliai atskleidžia "kultūrinių mainų" realią padėtį su okupu Lietuva. Straipsnio autorė (nežinau ar yra žurnalistė profesionalė), vartodama šiandieniška Lietuvoje vartojamą lietuvių kalbą, kultūringai ir, mano galvėjimu, teisingai atskleidžia kultūrinių mainų kryptį. Todėl spėjau, kad Edita Nazaraite yra paskutiniosios emigracijos atstovė ir gerai pažįsta rusiškojo komunizmo dogmas bei užmačius. Autorė žino, kokį svarbų vaidmenį atlieka spausdintas žodis komunizmo idealogams ir spaudą jie stengiasi panaudoti kuo efektingiausiai. Mūsų kultūrininkai ir įvairaus žanro meno puoselėtojai iš naivumo, ar asmeniško ambicijų (dauguma jų galvoja, kad pokarinė lietuvių emigracija vakarų pasaulyje jų kūrybos nepakankamai įvertina) vardan tėvynės meilės eina su Lietuvos okupanto įpėdiniams rėšutauti. Tuo pačiu jie pripažįsta okupaciją, kaip nepakeičiamą padėtį, atseit, sutinka su dabartine okupuotos Lietuvos padėtimi.

Visi turime prisipažinti, kad lietuvių emigracijoje be fizinio taikėjimo tolygiai vyksta ir protinis taikėjimas, ir kasmet didesnis procentas numoja ranka į Lietuvos laisvinimo pastangas, atseit, nebesidomi Lietuvos reikalų politika. Okupantas to siekia dešimtmečiais ir jiems nejučiomis pagelbon ateina emigracijoje išsiskaidę Lietuvos išsilgę mūsų kultūrininkai. Ypač "kultūrinių" bendradarbiavimas su okupu Lietuvos aparatais pastebimas lietuviškos emigracijos viduramžinėje liberalinės krypties karteje ir jie daugiausia spiečiasi apie "Akiračių" bei "Metmenų" spaudą. Gi dar jaunesnė lietuviškos emigracijos karta apsimai mažai besidomi mūsų problemomis.

Čia tenka pastebėti, kad okupu Lietuvos vadovai paskutiniu metu pradėjo rodyti didesnį atidumą

mūsų jaunajai kartai. Pastebėta, kad neseniai jų propagandinis laikraštis "Gimtasis kraštas" neprasit pradėjo lankyti mūsų studentus ar ką tik universitetus baigusius lietuvius, kurie dar gali tą spaudą skaityti. Atseit, dėmesys sustiprintai atkreipiamas į mūsų jaunąją kartą, kuriems Lietuvos laisvinimo reikalai yra migloti. Žodžiu, sovietams yra labai svarbu, kad kuo greičiau mūsų kultūrininkai ir jaunimas apsisprastų su dabartine okupu Lietuvos padėtimi, kaip nepakeičiama. Labai taikliai Edita Nazaraite savo straipsnyje pastebi, kad "Savo laisva valia, gyvendami laisvame krašte, okupanto įsigalėjimą toleruoja tik tie, kurie giliai savyje nešioja vergo sielą".

V. K. Banelis

TEISYBĖ GRINDŽIAMA AISTROMIS

J. Žygas š. m. balandžio mėn. "Akiračiuose" parašė straipsnį apie karingą senatvę, o ypač apie kažkokius srovės tautiečius, vaikščiojančius su atkištu pirštu ir besitaikančius į kito tautiečio akį. J. Žygas dėl tokio elgesio visą kaltę suverčia sklerozei. Žinoma, jau su laukus sidabrines jaunystės, tokie

dalykai manęs nestebina, nes nuo mažų dienų patyriau, kad visuomet vyko storžieviskos, piktos, užgaubtos kovos tarp atskirų asmenų, partijų, klasių, tautybių, o išeivijoje atsirado rasės. Viskas vyko ar vyksta patriotizmo vardu ar dėl tipiško noro ginčytis. Tuomet teisybė grindžiama aistromis. Galbūt kokį nors vaidmenį išeivijoje turi J. Žygo iškelta skleroze, bet psichologai po įvairių tyrinėjimų priejo išvadą, kad Stalino tremimų slogutis, vaizdai nekaltai žudomų žmonių, pats karas, bėgimai, gyvenimas stovyklose, kūrmas kultūriškai skirtinguose kraštuose, sužalojo išeiviją psichologiškai.

Demokratiniais santykiams ugdyti reikia mąstancio žmogaus su nemažu bendruoju išsilavinimu, kuris gebėtų orientuotis pagrindinėse kultūros apraiškose. O dabar dar kiek išeivių remiasi prieš 40 metų eity pareigų titulais, tuometinėmis privilegijomis. Kai kurių tautiečių bendras išsilavinimas – tik kelios klasės pradinės mokyklos, nors brangi apranga, ištaigingos suknėlės negali pridengti jų riboto mentaliteto, stereotipinio gyvenimo vertinimo. Todėl dėl psichologinių sužalojimų ir stokos bendro išsilavinimo daugelis atkištu pirštu taikosi į kito tautiečio akį, kumščiu grasina, vartoja aukštą balso toną, neturi takto, išminties bei teisingumo. A.G.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomi skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudoms bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw & Mooney. Barristers and Solicitors. Patent & Trade Mark Agents

Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St.W., Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127
Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co! Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

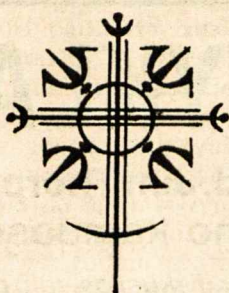

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai,
bet ir jūsų ateitis

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gery Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

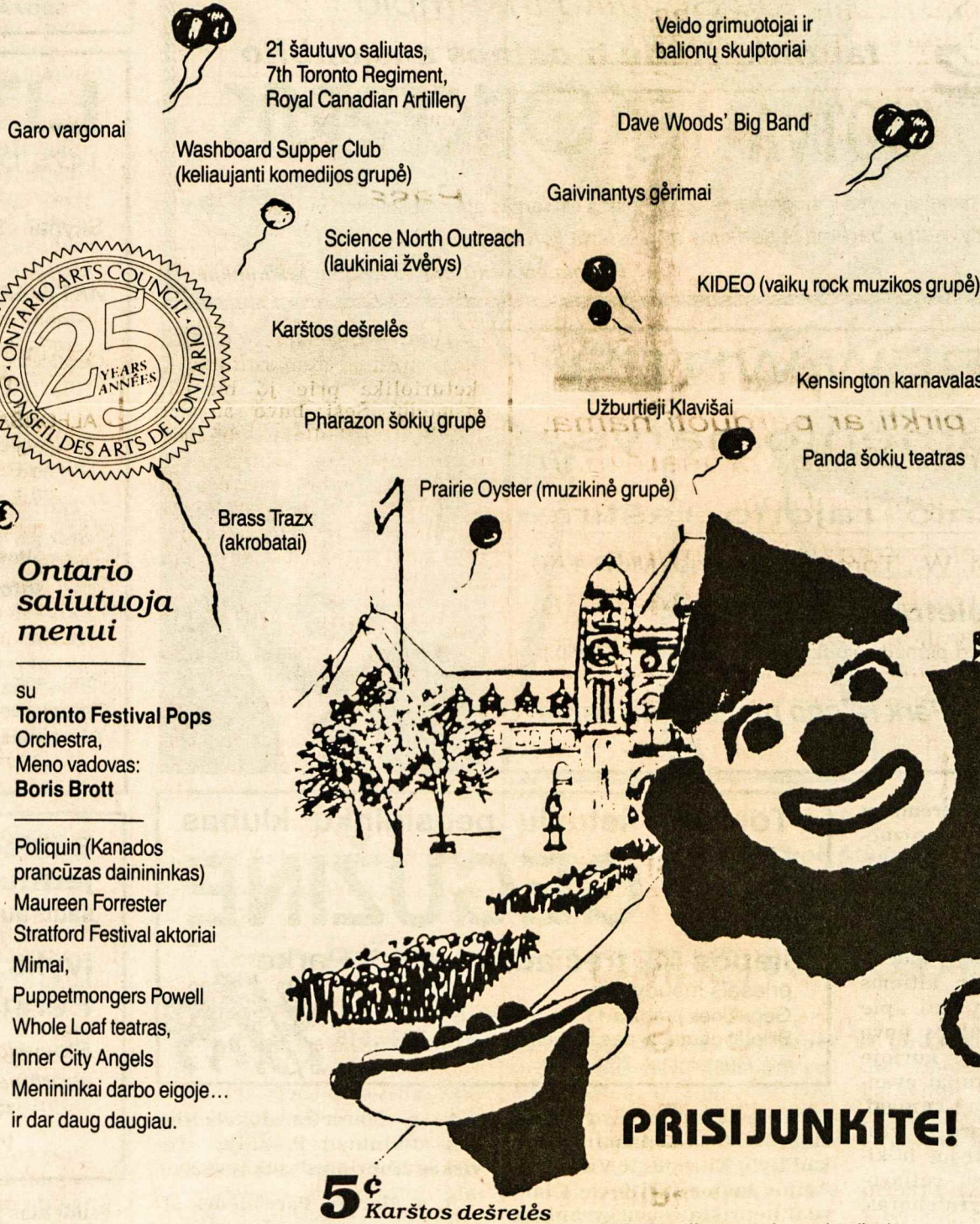
LAKESHORE ir KIPLING rajonuose pus dviejų miegamųjų butas. Langai ir parkas. Kaina \$99,900.

ŪKIS – 204 akrų žemės, namas ir kiti pastatai. Nuo Otavos į šiaurės vakarus 100 km prie Constan ežero. Kaina \$130,000.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

ATVYKITE ŠVĘSTI CANADA DAY 1988

Ontario saliuotuoja menui

su
Toronto Festival Pops
Orchestra,
Meno vadovas:
Boris Brott

Poliquin (Kanados
prancūzas dainininkas)
Maureen Forrester
Stratford Festival aktoriai
Mimai,
Puppetmangers Powell
Whole Loaf teatras,
Inner City Angels
Menininkai darbo eigoje...
ir dar daug daugiau.

Ministry of
Intergovernmental
Affairs
Ontario

PRISIJUNKITE!

1988 m. liepos 1 d., penktadienį
Nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Queen's Park
(College ir University)

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

4. Liepos 6 – 20 5. Liepos 13 – 27 6. Rugpjūčio 17 – 31
7. Rugsėjo 7 – 21
8. Spalio 10 – 19

Liepos 6 – 20 dar yra vietų.
Ekskursijų kainos: IV ir V – \$2384.00, VI ir VII – \$2284.00, VIII – \$1695.00, įskaitant vizą ir draudą.
Grupės 4 – 7 Vilniuje – 11 naktų. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Grupė 5 ir 7 lydesiu aš pats.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTONT

Anapilio žinios

— Birželio 26, sekmadienį, ryšium su Toronte vykstančiu IV Pasaulio lietuvių kultūros kongresu, pamaldos vietoj 11 v.r. bus pusvalandžio anksčiau: 10.30 v.r. bus ekleminės pamaldos ir Mišios, kurioms vadovaus vysk. P. Baltakis, OFM. Pamokslą sakys kun. P. Dilys. Tą sekmadienį autobusas maldininkus į pamaldas veš nuo Islington požeminių traukinių stoties 10 v.r. ir nuo Anapilio atgal grįš 12.15 v.p.p.

— Birželio 18 susituokė Antanas Kairys su Linda Henderson.

— Tuoktis ruošiasi Kazimieras Paznėkas su Irena Sankauskaite.

— Pakrikštyta Romo ir Birutės (Grigutytės) Kmieliauskų dukrelė Andrea-Ona.

— Kanados lietuvių muziejaus statyba sparčiai žengia pirmyn. Ir toliau statybai telkiami pinigai. Aukojantieji 1000 ar daugiau bus įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje. Aukojantieji \$5000 ar daugiau bus įrašomi muziejaus mecenatų lentoje. Statyba kainuos virš milijono dolerių. Jau surinkta \$108,459.59.

— Aukoję šv. Jono lietuvių kapinėms: \$100 — J. Mejus, A. Aperavičienė; parapijos skoloms numokėti: \$5000 — a.a. Leopoldo Balsio palikimas, \$100 — A. Aperavičienė, A. E. Kaminskai; \$50 — L. O. Radzevičiai, K. V. Ottai; liet. muziejaus statybai: \$1000 — adv. Eugenijaus Krono atminimui, K. Lukošius; \$350 — L. O. Radzevičiai (iš Barbados salų); \$300 — V. A. Buragai; \$239.38 — kun. A. Petraitis (Putnam, CT).

— Mišios sekmadienį, birželio 26, 9.30 v.r. už a.a. Kostą Kalendą, 10.30 v.r. Ekleminės kongreso pamaldos. Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Steponą Kirstuką.

Lietuvių namų žinios

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — birželio 28 d., 7.30 v.v. buvusiam pensininkų kambaryje, III-me aukšte.

— LN valdybos posėdis — birželio 30 d., 7.30 v.v.

— Sekmadienio Tėvo dienos pietuose dalyvavo 300 asmenų. Tėvai buvo apdovanoti gėlyte LN moterų būrelio ponių ir pakviesti atsigalvinti taurele. Svečių knygų pasirašė Aldona Šileikienė ir K. Vilkasas iš Windsor, K. Leknickas iš Viktorijės, B.C., V. Vilkasas iš Vilniaus, Birutė Kairienė iš Panevėžio ir K. Krivaitė iš Kauno.

— Lietuvių slaugos namams aukoję: \$300 — Jieva Luomanienė. Viso fonde yra \$71,862.42. Aukos priimamos "Paramoje" sask. 8711. Prisikėlimo parapijos kooperatyvų sask. 155332.17 ir "Talkoje" sask. 4259.

— Vaziuojantieji autobusu į LN gegužinę liepos 10 d., prašomi registruotis LN raštinėje arba skaminti tel. 532-3311.

Sibirinių trėmimų minėjimas Vilniuje

Prie Vilniaus katedros birželio 14 d. buvo susirinkę 6000 žmonių paminėti pirmųjų sibirinių išvežimų. Saugumiečiai netrukė, tik fotografavo ir filmavo. Buvo 8 kalbėtojai, patys asmeniškai pergyvenę terorą, kurie reikalavo nubausti trėmimo kaltininkus. Vienas kalbėtojų, A. Tučkus, reiškė solidarumą armėnų reikalavimams. Kun. R. Puzonas reikalavo, kad būtų tinkintiesiems gražinta Vilniaus katedra. Minėjimas truko pusantros valandos. Kalbėtojų tribūnoje pusę valandos kabėjo trišpalvė, iki ją pašalino saugumiečiai. Buvo daug pasisakymų prieš okupaciją ir skandavimų: "Laisvės, laisvės". Lietuvos vėliavą iškėlė Leonas Laurinskas ir Genutė Šakalienė. Jie abu buvo sumirti, bet po poros valandų paleisti. Tuos, kurie vėlavo, saugumiečiai kreipė į kitą susirinkimą, organizuotą intelektualų, parenti "perestroikos" politikai. Tuo laiku vyko futbolo žaidynės. Saugumas ypač saugojo, kad futbolo žiūrovai neįsijungtų į demonstraciją.

Lvove, Ukrainoj, buvo šešių tautybių: estų, latvių, lietuvių, ukrainiečių, gruzinų ir armėnų suvažiavimas. Jame dalyvavo Antanas Terleckas. Jie įsteigė tautiniam susipratimui kelti koordinacinį komitetą. Taip pat paruošė laišką prez. R. Reaganui, pažymėdami, kad pasitarimuose su Gorbaciovu reikėjo kelti ne tik žmogaus, bet ir tautų teises, nes be paskutiniųjų negali egzistuoti pirmosios. (LIC).

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pakrikštyta Syerra-Ashley Gražina, Rosos ir Vido Laurušaičių dukrelė.

— Susituokė Julie A. Girčytė ir Albert A. Best.

— Birželio 18 d. palaidotas a. a. Vladas Makusa, 84 m. amžiaus.

— Birželio mėnuo yra skirtas Jėzaus širdies garbinimui. Mūsų šventovėje Jėzaus širdies litanija kalbama kasdien po 8 v.r. Mišių, šeštadieniais po 9 v.r. o sekmadieniais po kiekvienų Mišių.

— Sekmadieniais vakarinės Mišios, pradedant liepos 3 d., bus laikomos 8.30 v.v. per visą vasarą.

— Parapijos kavinėje maistas nebus gaminamas sekmadieniais iki Darbo dienos šventės rugsėjo mėnesį. Vasaros metu kavinė veiks su šaltais gėrimais ir kava.

— Bilietai į PL IV-tojo kultūros kongreso užbaigimo pokylį, kuris įvyks birželio 27 d., 7.30 v.v. mūsų salėje, jau platinami po Mišių salėje. Meninę programą atliks estrados dainininkė V. Rakauskaitė. Bilietai į kongreso renginius irgi platinami salėje po Mišių.

— Parapijai aukoję: \$500 — N. Liacienė; \$200 — dr. Č. ir B. Joniai, P. M. Danielius; \$100 — K. B. Barusevičiai, M. Vaškevičienė, S. Vaitekūnienė; \$50 — J. J. Ignatavičiai, V. R. Laurušaičiai, A. Blūdžius, I. Čiurlienė, R. M. Rusinai; klierikų fondai: \$100 — S. Vaitekūnienė, M. Vaškevičienė; LKB kronikai: \$100 — M. Vaškevičienė; Relig. šalpai: \$100 — S. Vaitekūnienė; vargšų šalpai: \$100 — M. Vaškevičienė; Share Life: \$50 — V. P. Melnykai, M. I. Matusevičius, St. Povlenskis, dr. J. A. Sungailos, J. Strazdas, P. Skrupskas, V. Urbonas.

— Mišios birželio 26, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Juozą Gaputį ir Alfonsą Jaką, 9.20 v.r. — už a.a. Teleforą Valių ir Mičiulį šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Platoną Preibį, už Dovidaičių ir Gudinską šeimos mirusius, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — specialia intencija.

PL IV KULTŪROS KONGRESO IŠKILMINGOS EKUMENINĖS PAMALDOS — MIŠIOS vyks Anapilyje, Lietuvos kankinių šventovėje, birželio 26 d., 10.30 v.r. Dalyvaus vysk. P. Baltakis, liuteronų dvasininkai ir visa eilė svečių kunigų. Po pamaldų parapijos kavinėje bus galima pavalgyti (bilietai pietums gaunami prie kavinės durų). Po pietų didžiojoje salėje vyks svarstybos "Religijos reikšmė tautiniam išlikimui". Tai gili ir nepaprastai aktuali tema, kuri domina kiekvieną lietuvį. Temos pranešėjai — kalbėtojai: kun. P. Dilys, dr. A. Norvila, doc. V. Skudis, kun. K. Trimakas. Įėjimas nemokamas. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

Etnografinis ansamblis "Jotva" iš Punsko birželio 24 d. atvyksta į Kanadą dalyvauti VIII lietuvių tautinių šokių šventėje Hamiltone. Ansamblį sudaro Punsko ir apylinkės lietuvių jaunimas. Į Kanadą atvyksta 23 ansamblio nariai. Ansambliui vadovauja Algis ir Alicija Uzdilai. Tikimasi, kad "Jotva" birželio 25 d. galės dalyvauti "Vilniaus" paviljono uždarymo programoje. Birželio 28 d. Lietuvių namuose įvyks ansamblio koncertas.

Karavanas "Vilniaus" paviljono atidarytas birželio 17 d. Pirmomis dienomis programą atliko "Gintaras" ir "Volungė". Paviljonas yra gausiai lankomas lietuvių ir kitataučių. Publika šiltai sutinka visas programas. Visi aplankom turtingą ir gražiai paruoštą parodą. Birželio 24 d. programą išpildys Hamiltono "Gyvataras". "Vilniaus" paviljonas susilaukia daug talkininkų. Toronto apylinkės valdyba jiems nuosirdžiai dėkoja. V.K.

Dr. Algirdas Statkevičius, laisvės kovotojas ir buvęs Helsinkio grupės narys, birželio 24 d., penktadienį, 10 v.r. su dukra Rasa atskrenda į Torontą (United Air Lines lėktuvu, skrydis 402, Terminal 1). Dr. A. Statkevičius dalyvaus kultūros kongrese ir PLB seime. **Birželio 28 d., antradienį, 7.30 v.v., Loew's Westbury Hotel, 475 Yonge Street** jis skaitys paskaitą tema "Kultūra ir tautos laisvė". Įėjimas nemokamas. Visuomenė kviečiama svečių pasitikti aerouoste ir gausiai dalyvauti jo paskaitoje. Inf.

PASAULIO LIETUVIŲ IV KULTŪROS KONGRESO

KONCERTAS

Programoje: Toronto choras "Volungė", vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės, Klivlando Dievo Motinos parapijos choras, vadovaujamas muz. Ritos Klierienės. Akompaniatorius muz. Jonas Govėdas, solistas Jonas Vaškevičius. Pianistai — Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė, Vytas Bakšys

įvyks birželio 26, sekmadienį, 8 v.v., Toronte, MacMillan Theatre, 80 Queen's Park Cres., Edward Johnson Bldg., prie Royal Ontario muziejaus. Bilietai platinami parapijose sekmadieniais. Bus galima gauti ir prie įėjimo.

Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso užbaigiamasis pokylis-vakariene

birželio 27, pirmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College Street, Toronto, Ont.

Programoje: estrados solistė Violeta Rakauskaitė 7.30 v.v. — kokieiliai, 8.00 — vakariene

Bilietai kainą \$20 asmeniui. Bilietai gaunami šį sekmadienį Anapilyje, Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijoje. Informacija KLB būstinėje tel. 533-3292.

Birželio 28, antradienį, 7.30 valandą vakaro, Toronto Lietuvių namuose ruošiamas iš Suvalkų trikampio tautinių šokių ir dainos ansamblio

"JOTVA" KONCERTAS

Bilieto kaina — \$7, pensininkams ir studentams — \$6. Pelnas skiriamas ansamblui.

Visi kviečiami dalyvauti ir paremti iš Lenkijos atvykstantį lietuvių jaunimą.

Rengia LN kultūrinė komisija ir talkininkai

ANDREW WITER, parlamento narys

Rinkiminio rajono raštinė

1673 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6

Telefonas 535-6593

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.

Parkdale-High Park rajono parlamento narys

Toronto lietuvių pensininkų klubas savo metinė GEGUŽINĖ

liepos 13, trečiadienį, High Parke priešais maudykles.

Gegužinės pradžia 11 v.r. Kaina — \$6. Bilietai gaunami pas S. Dervinienei tel. 767-5518 ir J. Gustaini tel. 769-1599.

"Afgan Liberation" redaktoriaus S. Jasar, primindamas, kad Rytų Europos ir Vidurinės Azijos tautos turi teisę į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą.

Petras Gražulis parašė laišką JAV prezidentui R. Reaganui iš Pravienskių koncentracijos stovyklos. Jis pažymėjo, kad 1941 m. sovietai besitraukdami iš Lietuvos Pravienskiškėse sušaudė 450 kalinių ir prižiūrėtojų. Toje pačioje stovykloje naciai kankino tūkstančius įvairių tautybių žmonių. Kokios yra sąlygos koncentracijos stovykloje Vakarų civilizui žmogui esą sunku įsivaizduoti. Tačiau jį daugiau jaudina Lietuvos ir jos Bažnyčios ateitis, negu jo asmeninis likimas. Dėkoja prezidentui už dėmesio atkreipimą į tragišką Lietuvos būklę. Taip pat dėkoja JAV kongresmenams, kurie rūpinasi jo asmenine dalia. Linki prezidentui sėkmės derybose su Gorbaciovu. Su demokratinių šalių vadovais turi skaitytis ir diktatoriai. Jau matyti ir pasikeitimų, tik iki šiol jie tebėra kosmetiški. ELTA

PARDUODU TRIJŲ miegamųjų vienaaukštį namą (bungalow) Mississauga arti parduotuvų ir susisiekimo. Skambinti tel. 822-5853.

A. a. Marcelės Jokubaitienės atminimui P. Žulys "Tėviškės žiburiams" aukoję \$20.

A. a. Marijos Paršienės atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukoję \$25 — Stasė Domeikienė; \$10 — Zita ir Pranas Sakalai.

A. a. Marcelės Jokubaitienės atminimui vietoje gėlių A. K. Ratavičiai ir M. Stankaitienė "Tėviškės žiburiams" aukoję po \$20.

A. a. Albinai Lukoševičienėi Montrealyje mirus, vyrui Dainiui, dukrelėms, Lukoševičių ir Grigų šeimos reiškiamu nuosirdžiu užuojautą. Mirusios atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojame \$50.

Vanda ir Emilis Smilgiai, Vankuveris, B.C.

A. a. Rimvydas Adomavičius, 38 metų amžiaus, Toronto visuomenės veikėjas Jievos ir Leono Adomavičių sūnus, staugia mirė birželio 12 d. Palaidotas iš evangelikų parapijos Isganytojo šventovės birželio 15 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

ATLIEKAM visus namų remonto darbus — vandentiekio, šildymo ir kt. Skambinti K. Cibas 534-3882 arba J. Zaleskis 663-2125 Toronte.

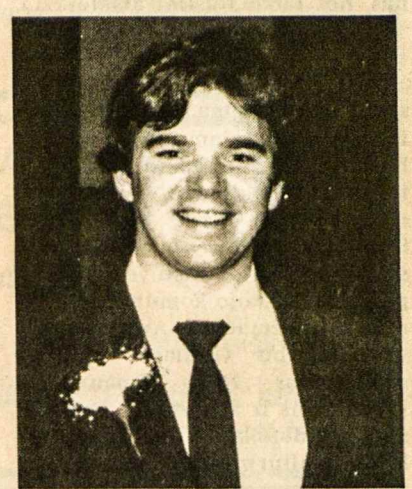
MONTREALQUE

Montrealio skautės ir skautai rengia stovyklą rugpjūčio 11-14 d.d. "Baltijoje". Smulkesnę informaciją teikia tutininkai: Silvija Žurkevičiūtė-Leckman ir Petras Drešeris.

Sol. Gina Čapkauskienė birželio 15 d. atliko koncertinę programą dalį per trėmimų minėjimą Otavoje.

A. a. Marcelė Piečaitienė (Kuncaitytė), 91 m. amžiaus, mirė birželio 7 d. Palaidota iš AV šventovės birželio 10 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Laidotuvių išvakarėse AV šventovėje buvo kalbamas Rožinis. Laidotuvių dieną gedulingas Mišias laikė kun. Stasys Šileika, Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Velionė šiai parapijai priklausė ilgus metus, tik paskutiniu laiku buvo apsigyvenusi AV parapijos ribose. Per Mišias Šv. Rašto skaitymus atliko velionės vaikaitė Daiva Piečaitytė-Lapie. Keletą giesmių giedojo sol. Gina Čapkauskienė, vargonais padėjo muz. Aleksandras Stankevičius, vedęs kitą velionės vaikaitę Gailą Naruševičiūtę. Šv. Kazimiero parapijos Šv. Onos draugija organizuotai dalyvavo savo narės laidotuvėse. Tiek per Rožinį, tiek per laidotuvių pamaldas buvo pilnutėlė šventovė velionės giminių ir artimųjų. Į kapus palydėjo kun. S. Šileika

ir kun. Izidorius Sadauskas. Nuilūdimė liko dukra ir du sūnūs su šeimomis, aštuoni vaikaičiai, du provaikaičiai ir daug artimųjų. B.S.

ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS, montrealietis kompozitorius, įveikęs kitus varžovus, pasirašė stuurti su "Telescene Movie Productions" filmų bendrove. Jis sukurs muziką filmui, kuriame vaizduojamas žymus Kanados žurnalisto Victor Malere gyvenimas. Filmas, kainuosiantis apie septynis milijonus dolerių, kuriamas Montrealyje. Pagrindinius vaidmenis atlieka Hollywoodo aktoriai. Naujajį filmą kino teatruose žadama rodyti šių metų pabaigoje

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**

Res.: 256-5355

C.I.B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/4 %	Taupymo — special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/2 %	Taupymo — kasdieninės	4 3/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/2 %	Einamos sask.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 1/4 %	RRIF — RRSP — term.	9 1/2 %
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 3/4 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 3/4 %, asmenines — nuo 11 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve 3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

Baltiečių jaunimo sandraugos

STOVYKLA

įvyks rugpjūčio 11-14 d.d. Jim Thorpe, Pensilvanijoje, Pocono kalnuose.

Stovykloje bus įdomūs seminarai ir diskusijos, taip pat sportiniai užsiėmimai, laužai, šokiai. Registruotis pas

Rimą Šilėnaitę, 4500 Conn. Ave. NW nr. 606, Washington, DC 20008. Tel. (202) 364-6424.

Studentas Darius Čuplinskas birželio 3-5 d.d. dalyvavo Montrealyje įvykusiame Amnesti International suvažiavime, kur buvo aptarti organizaciniai reikalai. Darius atstovavo Toronto universiteto Amnesti International grupei, kurios jis yra pirmininkas.

DĖMESIO DANIOJ GYVENUSIEMS! Susitikime Hamiltono liepos 2 d., 7.30 v.v., tautinių šokių šventės susipažinimo vakare — Convention centre, 115 King St.W. ir gausiai dalyvausime. Iki pasimatymo! Al. Bričkus, 1700 Bloor St.W., Apt. 712, Toronto, Ont. Tel. 1-416-762-6128. (Skelb.)

JIEŠKAU PIRKTI prie vandens ir gražaus paplūdimio trijų miegamųjų vasarnami, netoliau kaip dviejų valandų važiavimo nuo Toronto. Mokesių iš karto visą sumą. Skambinti tel. 597-1714 arba 781-6062 ir klausiti Toomas.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 8 mėn. mergaitę ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 8.15 v.r. iki 5.30 v.v. Bloor ir Keele rajone. Skambinti vakarais tel. 537-1045 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker 38 Hurontario Street, Collingwood, Ont. L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 445-5640. namų tel. (705) 429-6428.